

Brassói Lapok

XXXVIII. évfolyam
195. szám

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

Vasárnap
1932. évi augusztus 28

ELŐFIZETÉSI ARAK: Belföldre havonként 60 lej, postai szétküldéssel; Brassóban és mindazon helységekben, ahol a kihordás nem pósta útján történik, a kihordónak a kézbesítési díj külön megfizetendő. Ez a kézbesítési díj havonként 8 lej. — Külföldre negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. Magyarországra negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — Az előfizetési díj átutalható postautalványon vagy fizethető nyugta ellenében a lap utolsó oldalán felsorolt pénzbeszedő-megbízottaink kezéhez. Magyarországon postatakarékpénztári számlánk száma 12.174. **HIRDETÉSEK** díja 6 lej, szövegoldalon elhelyezve 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők.

A konverzió választóján

Írta: SZELE BÉLA dr.

Nagy a kavargás a konverziós törvény módosításának kérdése körül a kormány pártjában. Vannak, akik csekélyebb csiszolással megelégszenek, vannak, akik mélyebbreható változtatásokat követelnek. Vannak, akik az azonnaliak barátjai, vannak akik a halogatás mellett foglalnak állást. Ez a becső kis villongás mindenestre egészséges és szükséges, mert azt a reményt kelti, hogy a módosítás kérdése nem fog egyszerű kormányparancsra keresztülhasználni, hanem alaposabb megvitatás retortáin fog átgyűrűlni. És erre nagy szükség van. Jó munkát végezni és értékes dolgot alkotni csak kellő megfontolás, megvitatás és megfelelő ellenzéki kritika mellett lehet. Ahol a különböző nézetek és vélemények megnyilvánulása elől a lehetőséget elzárják, ahol a kritika mindenbe belevágó szövegnek eloltják, ott komoly és értékes alkotásra nem kerülhet a sor. Azért hát csak vitáznak a kormány párti honatyák, és hányják-vessék meg jól a konverzió ügyét, mert másodszor is elpusztítani ne szabad azt a törvényt, mely az ország megmentését célozza.

Mert a konverziós törvényről annak idején azt hirdették, hogy az ország válságos helyzetének előnyös megváltoztatása érdekében kellett megalkotni. És valóban az országnak szüksége is volt olyan törvényre, mely a végzetes gazdasági helyzetbe sodródott államot az örvényből kimentse. Csak hogy az Argentinu-féle törvénnyel ezt a nagy célt nem érték el, és nem is érheték el, mert ez a törvény eredendő hibában szenvedett. Egyetlen réteget akarta az államalkotó népek talpraállítani, a többivel pedig nem törődött. Így pedig országot menteni nem lehet. Ha egy épület lángbabe-
rul, akkor a bennlevők megmentésénél nem lehet csak a házigazdára gondolni, hanem az összes lakókat meg kell menteni. A konverziós törvény pedig ugy szű-
letett meg, hogy csak az ország jellegét megszabó földműves-réteg megmentése tartott szám előtt. A kereskedelem, a par és ezernyi más ága az életnek, mind mellőzve lett, sőt egyenesen katasztrófa-
ba lett zúdítva. Hogyan képzeltek, hogy ilyen körülmények között az ország ki-
kerül a válságból? A nép egyes rétegei könnyebb helyzetbe jutottak, másik ré-
tegei ellenben jóval nehezebbbe. A mérleg nyelve az egyik oldalról a másikra bil-
lent, de a várt és kívánt egyensúly nem állott helyre.

Ha most az ország és a nép érdekében akarják a konverziós törvényt újraför-
málni, akkor ezt úgy kell megcsinálni, hogy az egyensúly biztosítható. Hogy az ország népe egészében és nem csak kiváltságos rétegeiben jusson levegőhöz. Nem tatarozni kell tehát hanem nagyot elhatározni alkotni: ki kell terjesztetni a konverziót minden foglalkozási ágra, az egész népre!

És mikor ez a kétségtelen igazság sür-
getőzve kopogtat ajtókon, akkor nem lehet és nem szabad olyan megoldási módokat feleltöprengeni, hogy a 20 holdon alóli gazdákat részesítsék csak konverzióban, a husz holdon felüli birtok-
ok tulajdonosait pedig kergessék kü-
lönöző, gyakorlatilag meg sem oldható korlátozásokkal olyan helyzetbe, mely az eddiginél is rosszabb lehet. Nem, nem a korlátozásokra kell a fősúlyt helyezni, hanem legelső sorban az általános elvet kell kikristályosítani. Előbb azzal kell tisztába jönni, hogy mit akarunk, aztán kerülhet sor arra, hogy hogy akarjuk.

Először el kell határozni, hogy általános konverziót kell teremteni, aztán lehet arról vitázni és tanácskozni, hogy ennek az általános konverzióknak esetleges ki-
növéseit miképp kell és lehet lenyírni. A kérdés fontossága alapos mérle-
gést és felkészülést követel. Ezért indokolt az elhalasztás, az őszi ciklusra hagyása a revízióknak. Am ennek a halasztásnak

nem szabad hosszasan lennie. A parla-
menti szünet alatt ki kell érlelni a kér-
dést az összes gazdasági szakkörök bevo-
násával és meghallgatásával és az új
ülésszak megnyitáskor legelső sorban
ezt a törvényt kell tárgyalás alá venni.
Pár hetet megfelelő felfüggesztő intézke-
désekkel várhat az ország a gyökeres
döntésre, a fontos csak az, hogy aztán
a döntés olyan legyen, mely tényleg üd-
vöt és javulást hoz. Ilyen eredményt
azonban csak az egyenlő elbánás és
egyenlő mértékkel való mérés biztosít-
hat, az osztályokra tagozódó jóakarát és
segítés csak fokozhatja a bajokat.

Az ország gazdasági életének szüksége

van arra, hogy a konverzió kérdése
nyugvópontra jusson. Szüksége van arra,
hogy a mostani rendezés végleges lehes-
sen és minden igényt kielégítsen. Politi-
kumnak, pártérdekeknek, frakciók ér-
vényesülésének, népamító fogásoknak nem
szabad szóhoz jutniuk a megoldásnál,
hanem csak az egyetemes érdekek lehe-
nek irányítók. Jó munkával, alapos tör-
vényalkotással meg lehet adni az ország
népének azt, amit vár, ami megmentheti
a végzet beteljesedésétől, elhibázott in-
tézkedéssel olyan fergeteget idéz fel a
kormány, mely elsöpri a kormányt és tel-
jessé teszi az országot fenyegető pusztu-
lást.

Papen a bizalmi indítvány előtt feloszlátja a birodalmi gyűlést

Asszonyképviselő nyitja meg a német parlamentet

Hitler ismét tárgyal Schleicherrel

Berlin, augusztus 26.

A bentheni halálos ítéletek látszólag a
végsőig kiéleztek az ellentéteket a bi-
rodalmi kormány és a nemzetiszocialis-
ták között. Valójában újból csak alkalmat
szolgáltattak arra, hogy az ellenfelek
közeledjenek egymáshoz.

A nemzetiszocialisták főhadiszállásáról
ugyanis olyan hírek szivárogtak ki, hogy
Hitler a legnagyobb titokban tárgyal
Schleicher tábornokkal a kormányba
való belépéséről.

Hitleréknek ugyanis egyáltalán nem ér-
dekük odáig engedniük a dolgok folyá-
sát, hogy a birodalmi gyűlést feloszlas-
sák, már pedig arra okvetlenül sor kerül,
ha a német jobboldal nem tud megegye-
zésre jutni az alkotmányos élet követel-
ményeinek megfelelően.

A tárgyalások hírének hatása alatt az
a rettenetes feszültség, amelyet a beuthe-

ni halálos ítéletek keltettek, kissé eny-
hült.

Beavatott politikai körökben biztosra
veszik a birodalmi gyűlés feloszlását.

A Papen-kormány állítólag már azt
sem akarja bevárni, hogy a birodalmi
gyűlés állásfoglaljon a kabinettel kap-
csolatban s még mielőtt a bizalom és
bizalmatlanság kérdését a Reichstag el-
döntené, vagy leszavazhatná a szükség-
rendeleteket, menesztik a birodalmi
gyűlést.

Amúgy természetesen még csak a dik-
tatura vezethetné tovább a birodalmi
ügyeit.

A német politikai körökben nagy ér-
deklődést váltott ki az a körülmény,
hogy

a birodalmi gyűlés első üléseit korel-
nöki minőségben Klara Zetkin kommu-
nista női képviselőnek kell levezetnie.

A kommunista párt vezetősége csütörtök-
ön értekezletet tartott és azt a határo-
zatot hozta, hogy Klara Zetkinnek meg-
 kell jelennie a parlamentben és a párt
neki követeli a korelnöki tisztet.

Berlin, augusztus 26.

Lapzártakor érkezett jelentés szerint Papen
hétfőn a Neudeckben nyaraló Hindenburghoz
utazik és előterjeszti neki gazdasági program-
ját. Azonfelül pedig
felhatalmazást fog kérni a birodalmi gyűlés
feloszlására.

A birodalmi gyűlés megnyitáskor tehát
már Papen zsebében lesz az irás, amellyel
szükség esetén bármikor szétkergetheti a par-
lamentet.

Különben Berlinben az éjszaka ismét za-
vargások voltak. A „Lokalanzeiger” és né-
hány más lap szerkesztőségének ablakait is-
meretlen tettesek beverték.

A kormánypártban meggyőeztek a konverzió módosítása dolgában

Mezőgazdákna 25 százalék lesz az adó-
csökkentés

Bukarest, SNRDETAIOIHH

A kormány változatlanul a konverzió
módosításáról tanácskozik. Újabb jelen-
tés szerint azonban végre már megtörtént
a meggyőzés, de nem a minisztertanács-
ban, hanem a nemzeti parasztpárt tegnapi
értekezletén. Az új tervezetet már Maniu
Mihalache, Madgearu és a többi pártve-
zérek és miniszterek elfogadták.

Eszerint a konverzióban csakis azok
részesülhetnek, akik kizárólag csak me-
zőgazdasággal foglalkoznak és maximáli-
san négy millió lej erejéig. Eddig az ösz-
szes terjed a jogszertinti konverztálás,
nagyobb összegig eladósodott mezőgazdák
egyezzenek meg hitelezőikkel.

Szántóföldeknek huszezer, ültetvények-
nek pedig harmincezer lej a hektáron-
kinti „plafon”.

Ezek nagyjából az új megállapodás

részletei, amely hír szerint most már
végleges. Vajda a megállapodás után a
királyi palotába ment és azonnal infor-
málta az uralkodót. Kormánykörök sze-
rint a tervezet már a napokban a kama-
ra elé kerül.

Az adócsökkentés nagy csalódást fog
hozni. Kormánykörökben ismét hangsú-
lyozzák, hogy

a mezőgazdasági rétegek fogják élvez-
ni a nagyobb adóredukciót,
amelyet 25 százalékra terveznek, míg az
épületek utáni adókból csak tíz százalék
volna a csökkentés.

Mikor zárják a parlamentet?

Újabb hírek szerint szeptember nyol-
cadika vagy tizedike előtt aligha zárul
le az ülészak.

A parlament hétfőtől kezdve naponta
két ülést tart.

Újjászervezik a megbízhatatlan spanyol hadsereget

A francia kormány is interveniált
Sanjurjo tábornok érdekében

Madrid, augusztus 26.

Újabb jelentések érdekes részleteket
közölnek Sanjurjo tábornok meggyel-
mezéséről. Sanjurjo érdekében a francia
követ is közbenjárt kormány megbízá-
sából, mert Sanjurjo annakidején Marok-
kóban vitézül harcolt a franciák olda-
lán.

Sanjurjo éppen vacsoránál ült fiával
együtt, mikor hozták a meggyelmezés
híré. Sanjurjo minden megindulás nél-
kül felállt és úgy hallgatta végig a ha-
tározatot, majd leült és tovább vacsorá-
zott.

Újabb híradás szerint a jórészen
megbízhatatlannak látszó spanyol had-
sereget

teljesen feloszlátják és újból megszer-
vezik.

A köztársasági kormány teljesen új szel-
lemű és megbízható haderőt akar létre-
hozni.

A falu sir... jajgat...

Pál Ferenc panaszában százezerek baja, nyomorúsága visszhangzik

Forró napsütésben, munkanap járom a falut. Mäskor apró gyermekek játszadoztak a házak tövében s egy-egy kedvedt kuvasz álmosan vakkant egyet-kettőt a szemtelen legyek után kapkodva s ma itt is, ott is, munkás férfiak ödöngének az udvarokon s amott az alvégen a falu első gazdája háza előtti öreg fapadon egykedvűen eresztí a lengedező szelők pipája füstjét, s szinte siróra áll ábrázata.

Közelebb megyek, ráköszöntök a már erősen öszbahajló Pál Ferencre: „Isten áldja Ferenc bá!” Az öreg bal agyaráról a jobbra tolja füstölő pipáját s kényeseredve fogadja a köszönést... „Isten áldja!”

Mi baja lehet az öregnek, ki eddig maga volt a megtestesült előzékenység? — csak azért is letelepszem melléje a padra.

— „Nó mint szolgál egészsége, hogy van a család, milyen a termés?” — kérdem.

Az öreg ijedten kapja ki pipáját a szájból, köpik egyet s a míg a padra helyezi pipáját, mely sóhaj szakad föl kebléből.

— Hát én az egészséggel csak megvónék s mint látja, öcsém uram, bocsáson meg, ha így szolítom, de ödös apja legény pajtásom vót, — a család is megvóna, de... nó... nó egyébről nem is érdömös beszélni.

Kinzott a kíváncsiság. Mi lelhetett ezt az ös parasztot, ki együtt kelt a hajnal csillagokkal, kinek keze alatt égett a munka, ki bár nem volt rászorulva, példát mutatott cselédeknek, hogy kell a dolog végét megfogni.

SORBAN ELAPAD MINDEN

— Nyomorúságos az élet öcsém uram, kár már élni is, boldog az, aki odöfön nyugszik a temetőben, mint itt kutyáskodni a semmiért, — sirni, — jajgatni... kétségbeesni. Tudja jól, öcsém uram, hogy e környéken nem vótam utolsó embör, négy versen vótam hosszú időkg bíró, nem szorultam senkire, az ujat két három szuszék buzám érte meg, a török-buza kast csak akkor fejtöttük le, amikor az új termésnek hely kellett. Lovam, ökröm, tehenem, tinóm, borjum, juhóm, disznóm is volt bőiben, adómat kijárta az Éltetőnek, vagy Horvátnak eladott egy-két borjut, s egyéb kiadást megszerzett az asszony tojásból, tejből, vajból, s más apróságból. Ma, ma a fejem se az enyém. A négy ökrömből lett kettő, a tehenök meg apadtak, két jó lovamból lett két gebe, disznóm, juhóm megfogytakoztak. Azután apadt ez is, ma két megöregedett teheneskével kinlódunk, nincs ökröm, nincs ló, nincs juh, egy ölni való südöt nem tudok akasztani, már a tél óta üres a kas, a szuszék, s 40 véka buza vetésem után kaptam 18 mázsa szemetet, de abból még egy szöm se jó vetésre; mi lesz, nincs tavalyi, — nincs pénz. Pedig egész életöm munka vót, még azt sem mondhatom, hogy éltam világom, hiszön ha élne szegény apja vóna a tanum, hogy a kőhalmi vásárt úgy járok meg egyször, hogy a szászkezdí korcsmában ittunk csak egy-egy decit. Sokáig vótam bíró, de a pohár fenekit nem sokszor néztem meg, dógos vótam, az egész család dolgozott s ma gazt teröm a földem nagy része, „dugók birják” azokat.

Az öreg elkeseredése még jobban felkeltette érdeklődésemet. Bár hallottam arról, hogy Pál Ferenc is „meggyengült”, de, hogy idáig jutott, arról képzetem se volt.

A NEGYVENEZER A LÁDA-FIÁBÓL

— Hát mi történt magukkal Ferenc bátyám, kíváncsiskodom tovább.

— Hát mi, a mi megtörtént. Mózsival, Lajossal, Palival, füvel, fával, mindenki-vel, aki élni, gyarapodni akart. Nagy családdal áldott meg a Teremtő, négy fiam és három leányom van. Földem es vót elégségös, de amikor kétfelé szakad, a széjősből is csak pántika lössz. Timár Zsiga tanító kezdte elherdálni drága vagyonát, ma itt, hónap ott adott el egy-két hódát, jutányos árért. Azt mondja a feleségöm, hallá-e gazdám, nem jó vóna ha mi is néhány hódát megakasztanánk, pénz van a láda fájába, s ha nem lössz elég, ott vannak az ökrök, ott van a bank. Julius leányunk, (a legkisebb) már főköttő alá való, Ábrahám falából a Lőrinczi Ábel fia tudakozódik utána, 40 hód nem kutya, ha mü is vöszünk még, könnyebb lössz a dógot nyélbe ütni. Tet-szött a beszéd, mert az asszony szava is elég hangös a házba, gondoltam a ládába 40 ezör, a négy ökröböl kivágok 40-et, met már rég koptatják a hidlast e már 80, két hód ára a „Formásba”. Befordulok a tanítóhoz egy pipa füstnyi beszédre, de-hogy hozom elé a földvásárt, met akkor meg-nő az étvágya. „Isten...” mondja a tanító ur —, adjon Isten mondom én.

Hát mi a baj Ferenc gazda, mondja ő, — hát én csak a „joksiröket” jöttem meg-nézni — feleltem én. A joksirök szépök vótak, de kell a nyavajának ez a szö-keség, de égig dicsértem. Szó... szót, szög-döstünk a beszédrel, mint a kecske az ág után, a mikor azt mondja a tanító. Meg-untam Ferenc a gazdálkodást egy vaj-gyárat szeretnék beállítani. Gondoltam, nó Ferenc, jó uton járunk, — már elmönt egy néhány hód a vajgyárért.

A má jó lössz mondom én. Jó, jó, — mondja ő, de én ojjan gépöket szeret-ném a mi sok vaját hozzon ki a tejből, oda sok pénz kell, földet kéne eladjak. Bennem megmozdult valami, de azért töttem magam, hogy nem érdököl söm-mi. „Vehetne már Ferenc gazda is, egy pár holdat tőlem” — mondja a tanító. Hát, azt megtehetném szöllék én, de „pénzzel járják a bucsut, azt mondják a fölföldi-ek. Nó, nó, van Ferenc bátyámnak az is. Szó szót követett, a „Formásba” 5 hód eladó, ára kétszázezör.

Nó Ferenc, itt az alkalom, most ve-hetsz.

— Nagy szó tanító ur, met talán még a császárnak sincs annyi pénze, de beszé-lik az asszonnyal s osztán megmondom a véleményömet.

AZ ISTEN ELHOZTA ROSS-MANN

Az asszonnyal beszélni könnyü vót. Most már az ökröket kellött eladni, — az legkevesebb 100 ezör, a ládába 40, hiány-zat 60, azt az isten kirendöli valahogy.

A szovjet tovább fegyverkezik a távolkeleten

Milyen feltétellel ismeri el Japán az új Mandzsú államot?

Riga, augusztus 26.

Moszkvai jelentés szerint a távolkeleti szovjethadsereg befejezte nagyszabású hadgyakorlatait a szibériai határon. A vörös hadsereg Khabarovskban tartott nagy kongresszusán Blücher tábornok, a távolkeleti orosz haderők híres parancs-noka, nagy beszédet tartott és bejelentette a távolkeleti orosz hadsereg újabb megerősítését.

Tokiói jelentés szerint a japán kor-mány nyilvánosságra hozta a szerződést, amelyben Japán elismeri az új mandzsú

Az Isten másnak elhozta Rossmann-t, aharól Tarcsafalváról, aki nagy ökör-keskedő. Béter hézzám két-három bellér-rel, nó mi az ára a négynek Feri? Sér-tött a lekicsinylő beszéd, de gondoltam, ha te úgy, én is úgy: 140 Jenő. Mások nagyságtolták. Sok, — mondja ő — jök, primák, teltek, nagyok — mondom én. Szó szót követ, áll a vásár 120-ért. Vá-rom az előleget, de Rossmann nem ad, majd, ha megjó Bécsből, éccörre fizet. Megvakartam a fejemöt, de csiklandozott a 120!

A négy ökör jól mönt el, hát elmö-gyök Timárhoz a föld irányába, zseb-be téve a hazai 40 ezöret. Megvöszök hat hódát 240 ezörért, negyvent adok, a töb-bit két hétre igérom.

Másnap be a bankba, ahol soha sem jártam, magamhoz vöttem Pista sógort, aki járt-kört embör ezön a térön. No, mi a baj István gazda, kérdi Szakács igaz-gató ur.

Hát a sógoromnak kellene vagy 100 ezör.

Nagy baj, mondja az igazgató, de meg-nézzük a telekkönyvet.

Mi ahajgett leheppenénk egy-egy tötött székbe s az igazgató még egy-egy szíp-kás szivarat is a szájunkba dugott. Alig eresztöttünk néhány füstöt, már ott vót egy fiatal nyurga ur egy írást adott az igazgató kezébe.

Hát Ferenc gazda, meglössz a 100, ha kell több is, kezes se kell, csak betáblá-zás. Jobb lett vóna a kezes, mint be-mocskójam a telekkönyvet, de hogy any-nyira bíztak bennem, — gondoltam én 4-5 pár ökör árából két esztendő alatt úgy is kivágok 100-at, s szabad lössz a birtok.

Ferenc gazda szünetet tartott előadásá-ban, mely sóhaj tört ki kebléből s aztán

megtömvé száraz töklapival elegyes do-hányból pipáját, — folytatja:

A 28-AS KAMAT

Rossmanntól, a miképpen tudja öcsém uram is, egy vasat se láttam, a 100 ezer adósságot még annyival megkellött dup-láznom, a 28-as kamat, a marha ár le-esése, a rossz esztendők odajuttattak, hogy üresek a pajtáim, pallagon föld-jeim, pör-pör után szakadt a nyakamba, szolgálk helyett ödös gyermekeim széle-dtek szanaszét szolgálni, s én a régi első gazda, két rossz tehénnyel gürcölöm a földet egy részt, a mi már csak névleg még az enyém, inkább a banké. Ha nem jó már az a „koncenció” — vagy mi a nyavajának is hijják csak, ma-hónap teljesen az utra maradok s késő véné-s-gömré mehetök én is idegen kinyérre, vagy ha azt se bírom, mehetök kódulni. A tennap olvastam a Magyar Népből, hogy a 20 hódon felüliekre nem torjod ki a törvény. Zabot kellött vóna arassak én is, de minek, abba sincs söm-mi s ha van is, mit használ már neköm az a né-hány véka. A feleségem sirt, hogy egye-dül kell mönjön, de én itt ülök reggel óta, hátha megüt a guta, vagy valami egi-csuda történik velem, a mi elüzi az én nagy keservemöt, — a városból jött öcsém uram, olvas is sokat, — mi fő a fazékba?

★

A felelettel adós maradtam, mert mit tudom én, mi fő a politika boszorkány-fazakában, a mikor még azok sem tud-ják, akik folyton forgassák a kanalat a fazékban. Ha ma felemeljük a fedőt, kö-vér ígérlet-husdarabok uszkálnak a zsi-ros lében, holnap már sovány cibre sava-nyu szaga üti meg orrunkat.

Varró Elek

tudományos férfiukká sarjadnak. Végül az utolsó planétáról, a holdról annyit je-gyez meg, hogy órájában nem jó pénzt kölcsönadni és az ez órában született gyermekek, szülei nagy bánatára, halo-ványszínű, kancsal és „prüszkölő termé-szetűek” lesznek.

A planéták után a csillagképek hason-ló jellemzése következik számtalan jó tanáccsal fűszerezve. A Cisió szerint a kos jegyében született férfiember ponto-san 83 esztendőskorában halálozik el, vi-szont a bika jegyében világra jött férfi 37 esztendőskorában, más ember házá-ban költözik el az árnyékvilágból. A rák jegyében, vízben cselekedni jó és a jegy alatt született leányzó jó szerencséje el-lenére kedveli a hazudozást. A mérték, illetve a mérleg jegyében születendők-ről már nem mond ilyen pontos adatokat a Cisió. Az e jegy alatt született asszony-ember nagy háboruban lakik férjével, ti-zenegy, vagy harminchat, vagy negyven-öt, illetve kilencven esztendőskorában hal meg.

JULIUSBAN A „FÖRÖDŐ” ÁRT

Ezután Figura következik, melyben az esztendőnek négy fertályának tulajdon-ságai, Holnapi Eg-beli Jegyei és szelei megírattnak.

A szelekről imigyen vélekedik a Cisió: A Szél nem egyeb, hanem valami pára, ki a verő fénynek melegségére a földről fel emelkedik és mindeniknél azon hely-ről neveztetik, a melyről fuj. Ezután bölcs tanácsokkal szolgál a szerző arra nézve, hogy miképpen éljen az ember. Julius havában például a förödő árt, a vizivás helyett pedig a bort ajánlja a ma-gyarnak.

Van a Cisióban Phisiognomia, avagy arcisme és Chiromantia, illetve a tenyér-jóslás tudományának alapelveiről is két terjedelmes fejezet. Azután meteorológiai ismereteket sorol fel bőbeszédűen, időjá-rásjóslási módszerekkel tarkítva. Siüri fejér felleg esöt jelez; mondja viszont, ha eb a földhöz jobbra fekszik, szélvész hoz. A téhen, ha égre néz, esöt érez vi-szont számar, ha fület törli, szélvész ke-rekedik. Néhány száz jó tanács felsorolá-sa után a villámról értekezik a tudós könyv, megjegyezvén, hogy mennyi-itök ellen legjobb védekezés az éktelen haran-gozás. Ha a mennykő azonban nem res-pektálván a harangzugást, mégis beléüt a toronyba, ez intő jel, mivel abban az esztendőben nagy drágaság lesz. A nap-és holdfogyatkozás csodáinak és jelenté-seinek letárgyalása után az órákat ismer-teti és megtanítja az olvasót, miképpen olvashatja le a tenyeréről egy fűszál segit-ségével az időt.

Ezzel be is fejeződnék a Cisió gazdag tartalmának ismertetése. De nem volna tökéletes a függelék nélkül, amely a lo-vak betegségeinek kurálásával foglalkozik terjedelmesen. A falusi gyógykövacs in-nét merítette csalhatalan tudományát, de ma az Állatvédők Egyesülete bizonyosan tiltakoznék a drasztikus orvoslási módok ellen.

MIKOR NEM JÓ PÉNZT KÖL-CSONOZNI

Vénusz, a szerelem csillagának uralko-dási ideje alatt eret vágni rendkívül jól-eső és szerencsés vállalkozás. Vizen evez-ni viszont ez alkalommal nem ajánlja a szerző. A férfuit, ki ez órában születik, szép hegedülése miatt szeretik az asz-szonynépek. A Merkurius órájában ke-reskedni és orvosságot szedni, valamint költözködni alkalmas dolog és az ez órá-ban született embercsemeték sárgaszínű,

A terjedelmes, jó erkölcsöt prédikáló bevezetés után a naptári rész követke-zik a könyvecsékben. Pontosán elősorol-tatnak a nap kétfének és nyugtának idő-pontjai, ugyszintén a holdé és a többi csillagoké is. Julius, azaz Szent Jakab havának a következő versecskét szentel-te a tudós szerző:

Most aratok és szénámat takargatom,
A mi nedves benne, fel fordittatom,
Im a caniculák reám igen erőlködnek,
Magamra azért jobb gondot viselek.

Joanitecu szerint:

Két napon belül beterjesztik az adóleszállítási javaslatot

Madgearu hatalmas beszéde a szenátusban

Bukarest, augusztus 26.

A kamara csüörtöki ülést Manolescu-Sirunga liberális képviselő szokatlanul szembeszökő támadása nyitotta meg, ami a többség soraiban is a szokottnál erősebb izgalmat és idegességet váltott ki.

A volt liberális államtitkár a román-magyar választási visszaéléseket ismertetve, kijelentette, hogy a megyében igen sok primár még most is erőszakoskodik a polgárral. — Más erkölcsök uralkodtak itt a Bratiapuk alatt! — mondotta a többség igen élénk tiltakozása mellett.

— Ugyan, Manolescu ur, — mondotta Raduceanu — hiszen maga volt a híres román-magyar választások szerzője.

Manolescu-Sirunga folytatja beszédét, de kitételei miatt a többség egyre izgatottabb s végül kórusban kiáltja a szónok felé:

— Románi bandita!...

Az elnök figyelmezteti Manolescut, hogy legyen nyugodtabb és ne izgassa feleslegesen a kedélyeket. A többség zajosan követeli a rendreutasítást, de Manolescu nem fegyelmeli magát s beszédét alig is tudja befejezni a nagy zajban.

JÖN AZ ADÓLESZÁLLÍTÁSI TÖRVÉNY

Scridon gogapárti közli, hogy Beszterce-Naszód megyében nem működnek az adófelbebeszési bizottságok. Intézkedést sürget a pénzügyminiszter.

Cociujna többségi követeli, hogy a Nemzeti Bank szállítsa le sürgősen a kamatlábát. Mig a francia bank 2 százalékkal dolgozik, nálunk 7-8 százalék a hivatalos kamatláb.

Mihailescu is adóügyben interpellál. Kifejeli, hogy a jövedelmek csökkenése és a mezőgazdasági termékek elértéktelenedése miatt az adófizetők nem tudják fizetni régi terhes adóikat. Az adóbehajtást azonban tüzzel-vassal folytatják. Kérde a pénzügyminisztert, hogy mi lesz a beigért adómersékléssel.

Joanitecu válaszul Mirescu szociáldemokrata tegnapi és Mihailescu elhangzott interpellációjára. A pénzügyminiszteriumhoz nem érkeztek feljelentések ilyen ügyekben, de azért mégis elrendeli a vizsgálatot s arra kéri a parlament tagjait, hogy az adóbehajtás eseteket hozzák a kormány tudomására. Bejelenti azt is, hogy

a kormány készül az összes adók leszállítására s az erre vonatkozó törvényjavaslatot két napon belül a parlament elé terjeszti.

Landau: Általános érvényű rendeletet sürget arra is, hogy az iparosok és munkások szerszámaikat adótarozás fejében ne foglalhasák le.

Joanitecu: Már ki is adtuk a rendeletet! Mirescu arról beszél, hogy Izmail megyében a szociáldemokraták üldözik. Erre vonatkozólag már terjesztett be interpellációt, de a miniszter erre nem válaszolt. Bejelenti, hogy törvénytervezetet terjeszt elő a munkakamrákról, hogy azok is szenátort küldhessenek a parlamentbe.

Joanitecu: A kormány programjában ez is benne van, de türelmet kér, mert mindent nem lehet egyszerre megvalósítani.

ESZME ÉS KÉPMUTATÁS

Popov Adonis lupupárti a bírói kar szervezéséről szóló törvény 125-ik szakaszának módosítását bírálja. Az igazságszolgáltatás, — mondja Popov — a végrehajtó hatalom eszköze.

Joanitecu: A román bíróság felette áll az ilyen gyanúsításnak. (Taps a többségi párt soraiban.)

Popov: Én is tapsolok, még pedig két dolognak is: az eszmének és a képmutatásnak is, amely az ön szavaiából árad!

Joanitecu: Én vagyok az eszme, ön a képmutatás.

Leonte Moldoveanu Popov szellemében beszél.

Popovici igazságügyminiszter védi a javaslatot, amelyet 127 szavazattal 40 ellenében a kamara elfogad.

Negura liberális a szövetségek országos központjainak visszaéléseiről beszél.

Ghelmegeanu államtitkár visszautasítja Negura vádjait s kijelenti, hogy a bűnökért nem a nemzeti parasztpártot, hanem a Jordán-kormányt terheli felelősség.

A szenátus ülésén véget ért a felirati vita és megszavazták az uralkodónak átadandó javaslatot szövegét. Az ülés nevezetessége Madgearu nagy beszéde volt.

NINCS TUDOMÁSOM, DE AZÉRT...

Mihalovsky ukrán szenátor közli a belügyminiszterrel, hogy Bukovinában a sziguranca lezártatta az ukránok olvasóköreit. Az ilyen intézkedés céltalan, hasztalan és káros. A belügyminiszternek meg kell semmisítenie a betiltó intézkedést.

Calinescu belügyi államtitkár válaszában leszögezi, hogy a sziguranca rendelkezéséről a belügyminiszteriumnak semmiféle tudomása sincsen. Az ügyet megvizsgálja, de amennyiben a sziguranca állambiztonsági okokból intézkedett, a betiltást nem vonhatja vissza, egyébként pedig szívesen lehetővé teszi az ukrán olvasókörok működését.

Mumiacu cuzista jelentéktelen interpellációja és Costachescu válasza után Madgearu emelkedik szólásra és nagy beszéddel zárja le a felirati vitát.

RAOLVASNAK A LIBERALISOKRA

Mindenekelőtt leszögezi, hogy a jelenlegi parlament valóban tisztá (l) választások eredménye. Ha a belpolitikai élet nem tért volna vissza az alkotmányosság útjára, a nemzeti parasztpárt nem vállalhatta volna a kormányzást. Ezzel kapcsolatban éppen a liberális párt érdemel súlyos kritikát. Nem állott alkotmányos alapon, amikor ismételt és hosszú uralma alatt hatalmában tartotta a koronát is. Ezzel ásta alá az alkotmányosságot, amelynek aztán az alkotmányellenes

hivatalnok-kormány kinevezése lett a következménye. Manolescu bírálta a kapcsolatban szembeállítja a nemzeti parasztpárt gazdasági programját a liberálisok és Manolescué elgondolásaival.

Manolescu: De a konverziót nem önök hozták!

Madgearu: Nagyon nehéz volt visszaszerezni a külföld bizalmát, amely a konverzió miatt megingott.

Mihalache közbeszól és vitázik Manolescucával.

A vita elcsendesedése után Madgearu élesen bírálja a liberálisok bankpolitikáját. Leszögezi nyomatékosan, hogy Románia agrár-állam, tehát a gazdasági intézkedéseknél elsősorban ezt kell figyelembe venni. A liberálisok iparpártolási rendszere teljesen elhibázott volt s kalandos és fantasztikus Manolescu fasiszta irányzatú cérendszere is. Ez a rendszer sehol sem vált be s bátran felveti a kérdést, hogy

pajjon Olaszország, ahonnan Manolescu a példát veszi, gazdaságilag jobb helyzetben

Felmentették az Agabekov-ügy fővádlottjait

Csak Alexieffet, Toncseffet és Catopodist ítélték el utlevélkihágásért

Bukarest, augusztus 26.

Az Agabekov-ügy ma, pénteken végre elérkezett az ítélethez.

A csüörtöki tárgyalás óriási meglepetése az volt, hogy Enescu ügyész valószínűsítő beszédét mondott a vádlottak mellett és felmentő ítéletet kért. Beszédében arra hivatkozott, hogy maga Agabekov sem tett feljelentést Toncseff, Szamuridisz, Lecocq és Katapodisz ellen. Az ügyész csak Katapodisz megbüntetését kéri, azt is azért, mert a Philoméla gözsjön utlevél nélkül hozta be Alexiev Grisát. Végül tiltott határátlépésért kéri Alexiev megbüntetését is.

Az ügyész védőbeszéde rendkívüli megdöbbentést okozott, mert abból kiderült, hogy a hírhedt Agabekov-ügyet a sziguranca inszenázta.

Erre mutattak rá egyébként a védők is, akik közül Perieteanu beszéde keltette a legnagyobb hatást. Utalt arra, hogy

a román hatóságok pillanatnyilag téves utra kerültek, mert Agabekov elrablására vagy meggyilkolására semmiféle kísérlet vagy előkészület nem történt s ha a vádlottak ilyesmit forgattak is a fejükben, a szándék még nem büntethető.

A bíróság pénteken délelőtt hirdette ki az ítéletet az elejétől-végig nagy érdeklődéssel kísért Agabekov-ügyben s a hallgatók leggyakrabban meglepetésére csak Toncseff Geno, Katapodisz Spiru és Alexie v. Grisa vádlottakat ítélté hétélt hónapi szabadságvesztésre azért, mert Alexiev Grisát utlevél nélkül juttatták az ország területére. A nagy pcr többi vádlottait a tábla felmentette és azonnal szabadlábra is helyezte. A három ítélt sem marad sokáig börtönben, mert büntetésük már szeptember elsején letelik.

Meg kell említenünk, hogy az ítélet sziguranca körökben rendkívül nagy megdöbbentést okozott.

Ujból kísért Mironescu pénzügyminiszter lemondása

Bukarest, augusztus 26.

A főváros politikai köreiben ma délben ismét olyan hírek terjedtek el, hogy a kormány tagjai között fennálló ellentétek következtében Mironescu pénzügyminiszter lemondott. Ezeket a híreket sem meg nem cáfolták, sem meg nem erősítették.

Az az egy azonban bizonyos, hogy Mironescu pénzügyminiszter ma délelőtt már nem jelent meg az uralkodó előtt kihallgatáson, annak ellenére, hogy audienciás napja volt.

A kormány tagjai egyébként ma este fél tíz órákor minisztertanácsra ülnek össze és újra megvitatják a parlament elé benyújtandó törvényjavaslatokat.

Az aradi vértanúk emlékkendője

Budapest, augusztus 26.

Az aradi várban a tizenhárom vértanu maradványai utáni ásatások alkalmával egy kender találtak, amelyen nem tudták elolvasni a ráhímt szavakat. A kender felküldték Budapestre, ahol szakértők kiderítették, hogy német leányok himezték 1849-ben s a himzés rajta a következőket tartalmazza: „Magyarország nem feledj el halottait, élnek ők mint vándlók.”

Szublimátot ivott egy marosvásárhelyi tisztviselő

Marosvásárhely, augusztus 26.

A marosvásárhelyi kórházba rendkívül súlyos szublimátmérgezéssel szállították be Kiss Margit törvényszéki tisztviselőt. Minthogy kihallgatni még nem sikerült a hatóságok sem állapíthatták meg, hogy a szerencsétlen teremtés öngyilkossági kísérletet követett-e el, vagy pedig véletlenül itta meg a szublimátot.

Elítélt kasszafurók

Marosvásárhely, augusztus 26.

A marosvásárhelyi törvényszék szüneti tanácsa ma, pénteken délelőtt hozott ítéletet a háromnegyed évvel ezelőtt kérekerült nemzetközi kasszafuró társaság tagjainak bünpörcében. A bíróság Mittag Jaroslávot 8, Leviczky Antal és Braitmann Igert 5-5 évi súlyos börtönre ítélt. Costache Nicolae, a kasszafuróbanda orgazdája 6 havi fogházat kapott. Wechsler Izidort, a vádlottak minden vallomásaikkal tisztázni igyekeztek, a törvényszék bizonyítékok hiányában felmentette. Az ítélet jogerős.

Magyarországon is tilos a politikai szervezetek egyenruhája

Budapest, augusztus 26.

A kormány megtiltotta a politikai egyesületek tagjainak, hogy egyenruhát viseljenek. Az intézkedés valószínűleg a magyar nemzeti szocialisták megalakulásával áll összefüggésben.

Ausztria megengedte Hitler beutazását

Bécs, augusztus 26.

Hitler bejelentette részvételét az osztrák nemzetiszocialisták szeptember 19-én és tízenvolcadikán kezdődő kongresszusán. Az osztrák kormány tegnap megadta az engedélyt Hitler beutazására.

Tengerbe zuhantak a svéd óceánrepülők

Newyork, augusztus 26.

Goldring és Pereson svéd repülők, a kik, mint ismeretes, Harbour Graceból startoltak az óceánon át Svédország felé, a tenger felett hatalmas viharba kerültek. A pilóták felszálltak ötezer méter magasságig, ahol azonban még nagyobb viharba kerültek. Az égháboru lecsapta a gépet az óceánba. A kétségbeesett helyzetben levő repülőket szerencséjükre arra járó balászbárkák kimentették.

Félrevezetik Önt, ha „OLLA” helyett silány utánzatokat ajánlanak. — Utasítsa vissza s ragaszkodjék az eredeti csomagolású „OLLA”-hoz.

van-e a többi államoknál?

Manoilescu: Igenis, jobb helyzetben van!

NEMZETI ALARC ALATT — ÜZLET

Madgearu gunyosan jegyzi meg, hogy Manoilescu Mussolinin akar játszani Romániában, de ez sehogysem sikerül neki. A kölcsönökről kijelenti, hogy a nemzeti parasztpárt nem fogyasztási, hanem termelési kölcsönöket kötött. Azzal mindenki tisztában van, hogy újabb kölcsönökkel nem lehet az államot megterhelni s ezt a kormány kerülni is akarja. A termelő kölcsönök szerzése azonban még mindig helyesebb gazdasági politikának bizonyult, mint a liberálisok iparnacionalizálása, amely nem is volt őszinte, mert sokszor nacionalizálási jelszó alatt idegen érdekeket táplált. Ilyenek voltak a budapesti bankok érdekeltségei a Resicánál. Az egész nacionalizálási politika tulajdonképpen liberális pártpolitikai érdekeket takart szép álarc alatt. Rist jelentéséről szólva kijelenti, hogy a kormány kész parlamentti bizottság útján megállapítani, hogy kik a felelősök a mai helyzetért, hogy hol kezdődtek a bajok és milyen intézkedések, vagy ellenőrzés hiánya okozta, hogy az ország odajutott, ahol Rist jelentése szerint van.

Pár nappal elhalasztották a kliring-tárgyalásokat

Bukarest, augusztus 26.

A magyar-román deviza kliring egyezmény feltételeinek megállapítására Bukarestbe érkezett magyar delegáció egyik tagja ma pénteken Budapestre utazott, hogy ott a magyar kormánytól új utasításokat kérjen a tárgyalások folytatására. Ennélfogva a magyar-román kliring tárgyalásokat csak néhány nap múlva folytatják.

Kaució ellenében szabadlábra helyezték a CFR panamistáit

Bukarest, augusztus 26.

Az emlékeztető nagy CFR panama gyanúsítottainak ügyében az iflvi ítéltábla első székfője ma délelőtt újra határozatot hozott és annak értelmében Wurmbbrandt volt szenátor és Gologovszkij fejenként kétszáz ezer, Hescut pedig százezer lej kaució ellenében szabadlábra helyezte.

Német pilóták az európai körrepülés győztesei

Páris, augusztus 26.

Az európai körrepülés végefelé közeledik. Ma teszik meg a pilóták a verseny utolsó utrészletét Páris és Berlin között. A versenyben eddig a németek vezetnek. Első Reinhold német repülő 413 ponttal, második Zivko olasz 411 és harmadik Uirt német 410 ponttal.

Közel kétmilliót sikasztott egy pénztárnok

Bukarest, augusztus 26.

Szenzációs és szomorú felfedezést tett a Frank kávégyár. Pénztárnoka, König Henrik, a kasszában található pénzkészlettel, egymillió nyolcszáz ezer lejjel együtt eltűnt.

König még szombaton két napi szabadságot kért és kedden délelőtt még mindig nem jelent meg a hivatalában. Az igazgatóság gyanút fogott és feltörtette a kasszát, hatósági közegek jelenlétében. A pénzszerkevény üres volt, holott a nyilvántartások szerint körülbelül egymillió nyolcszáz ezer lejt kellett volna tartalmaznia.

A vizsgálat megindult és máris rájöttek, hogy König szenvedélyes szerencsejátékos volt. Néhány nappal ezelőtt

negyedmiliót nyert a szinajai kaszinóban, a rulettnél.

Szombaton este ugyancsak Szinajában üldözte a szerencsét. Azt gyanítják, hogy itt vesztette el a pénzt, vagy, ha újból nyert, ugy külföldre szökött. Még nem sikerült kideríteni, hogy szombaton milyen szerencsével játszott König.

A legüljebb főherceg keresztlejője

Bécs, augusztus 26.

A kis István főhercegnek, Illeana román hercegnő fiának keresztlejőjét augusztus harmincegyedikén tartják meg.

B. L. 3. OLDAL

A Népszövetség pongyolában

„Ki finanszírozná világmegváltó tervemet?” — A népszövetség leánypenziója — Bernard Shaw, — „A bicskák szélességének szabályozása”

A Journal de Geneve július harmadiki számában a következő hirdetés jelent meg, nem is apróhirdetés, hanem kockába foglalt nagyobb hirdetés:

„Melyik nemeslelkű emberbarát könynyitné meg támogatásával olyan világ-szervezet létesítését, melynek nagy újjaépítő és erkölcsnemesítő fontossága lenne. Irni Publicitas Geneve chiffre A. 98244. X.”

Ugyanazon számban még egy apróhirdetés is olvasható volt:

„Öszinte republikánus, Briand csodálója, akinek világmentő eszméje van a mai káoszából kivezető utat illetőleg, szeretne megismerkedni emberbaráttal, aki anyagilag támogatná. Kíváncsiak ne terheljenek. Cim.”

Ismételjük, hogy ezek a hirdetések valóban napvilágot láttak.

Ugyebár bolondság? Ha ugyan nem szélhámosság.

Pedig ez a szédelgészagu, világmentő, újáteremtő, káoszboldolbirtosankivezető hangulat ömlik el Genf felett, ahol tucatjával nőnek ki a földből ligák és világsszervezetek, stb., mind efajta célzattal és igérettel. Utánózzák a népszövetséget. Apró karrikaturák és karrikaturavoltuk nagy és főkarrikatura árnyékát vetíti vissza a népszövetségre.

A népszövetség most nyugszik, de a jövő hónap elején újra üzembe lép. Gyűléstermek boltívei alatt perccenkint ezret forog frakkos diplomata csiszolt, két-élű nyelvének pergő kereké s a lapok első oldalai fenntartva a magasióptii nyilatkozatok számára.

- Nemzetközi megértés.
- Együttműködés.
- Leszerelés.
- Tárgyalások, bizottságok, albizottságok és felbizottságok.

S a végén minden elnapoltatik, világunk pedig forog tovább évezredek törvényei szerint.

Ami itt következik, az nem hivatalos jelentés és nem riporterek szakszerű beszámolója. Genfben lakó erdélyi fiatalemberek közötti hazalátogatásuk alkalmával közvetlen, apró megfigyeléseket, akik idegen világ tengerén küzködésben, idegen talajon fészekerésben kicsiszolódott aggyal, cinikus-élésé vált szemmel figyelték közéről a népszövetség és sztárjaik életét.

A NÉPSZÖVETSÉG LEÁNYPENZIÓJA ÉS A GENFI RENDŐRFÖNÖK, MINT VILÁGOS HORDÁR

Genf alapjában unalmas fészék. A világ legnyárspolgáribb emberei laknak itt az Európában elképzelhető legkedvezőbb anyagi helyzetre állványozva világnézetüket. A delegátusoknak bizony maguknak kellett szórakozás után nézniük. Kávéház és vendéglő ugyan van itt minden nemzet számára. A németek hamar kiszemelték törzskávéházuknak a világtörténelmi nevezetességű Bavaria sörözőt. Itt szórakozott néhai Stersemann is, nem restelve versenytinni és dalolni diákokkal.

Közben egy nemeslelkű urhölgynek az a gondolata támadt, hogy a leszerelésért küzdő delegátusok esetleges harci-kedvét — nyilván a világbeke érdekében — hogy úgy mondjuk, levezesse. Nagy ravaszul „leánypenziót” nyitott, a Rue de Massot egyik legelőkelőbb magánházában, a szalonok és fiatal hölgyek igazán pazarok voltak. Belépés természetesen csak diplomáciai uton, előzetes bejelentéssel, sőt a nagyobb romantika kedvéért titkos jelszóval. Rendben lett volna minden, amikor beállt a diplomáciai bonyodalom, amit a diplomata ez esetben sem láttak előre.

A szomszédban csupa jó polgári család lakott. Nosza társadalmi akciót indítottak a „penzió” ellen. Az eljárás ugyan nem volt könnyű, hiszen — leánypenziót csak szabad nyitni? Végül a genfi rendőrfőnök, szorongatva a város előkelő családaitól, francia operettbe, vagy detektívregénybe illő módon leplezte le a diplomata paradicsomát.

Egy szép napon egyenruhás, tányérsapkás hordár csengetett be a penzió hét lakattal elzárt kapuján, kezében hatalmas virágkosarat szorongatva. A kémlelőlyukon kitékintő portás gyanutlanul nyitott ajtót, hogy a nyitottbajuszú Amort, aki bizonyára egyik szende növédeknek hoz ajándékot tisztelőjétől, bebocsássa. A kapu kinyílt, a hordár pedig, aki nem volt más, mint maga a genfi rendőrfőnök, vaskézzel ragadta meg a kilincset és fűttenyt, mire a közelben gondatlanul korzózó tizenegy ur — tizenegy detektív — berontott az épületbe. Hogy kit értek „in flagranti”, kit nem, arról nem szóltak a leszerelési

konferencia jegyzőkönyvei, de annyi szent, hogy Genf jámbor polgársága megszabadult a szégyentől.

Rövidesen azután számtalan félvilági nő érkezett ide a világ minden részéből, akiket a leszerelési konferencia híre csalt ide. Tulsokan is, úgy, hogy — meséli informátorunk — akárhányszor szomorúan panaszkodtak, hogy sok diplomata feleségével együtt jött, no meg — sok az öreg államférfi.

Node térjünk a komolyabb dolgokra.

A NÉPSZÖVETSÉG ADMINISZTRÁCIÓJA

A népszövetség sikertelen működésének biztosan nem a hiányos adminisztráció az oka. Hiszen, munkahivatait és összes szankciókat számítva, közel kétezer hivatalnok van, osztályfőnökök havi négyezer svájci frank fizetéssel (kb. százharmincezer lej) minden diplomás hivatalnok legalább ezer frankkal. Legkisebb fizetésük a gépirónóknak van 450—600 frank (15—20.000 lej). A hivatalnokok huszonegy évre szóló szerződését (vajjon létezik addig a népszövetség?) az összes államok garantálják. Felvétel persze csak óriási politikai protekcióval.

A reklámkirály rosszul startolt

Amerikai lapok mostanában sokat írtak Arthur Poglerről, a Csikágóban született reklámkirályról, ki később áttette székhelyét Newyorkba és nem volt olyan nagyjobb fajta üzleti vállalkozás, melynek ötlete, leleményessége, kereskedői fantáziája ne segítette volna az utját.

Harminc évvel ezelőtt halt meg és hátrahagyott vagyonra még Newyork milliomas negyedében is számot tett. Élete utolsó éveiben már, mint mondotta, megunta az emberek ostobaságával foglalkozni. Képeket, szobrokat gyűjtött, régi kézirtaokat, könyveket vásárolt. Szóval, az amerikai slob-milliárdosok életét élte. Azoknak a pénzfejedelmeknek életét, a kik nem lettek végképpen vagyonuk rabslógái, legalább is életük utolsó éveiben felszabadították magukat a rabslógaság alól. Alandóan arról beszélt, hogy megírja emlékeit, de ehelyett folyton csak interjuváltatta magát. Szeretett életéről mentől realisabb és hajmeresztőbb részleteket elmondani. És az amerikai újságírók közönség elég gyakran és eléggé részletesen értesült arról, hogy milyen rémes sikátorokon, bűzös lebujsokon, a társadalmi számkivettség páráinak életén keresztül jut el valaki a milliomasok negyedébe.

Amerika, — mint tudjuk, — régebben a korlátlan eshetőségek hazája volt és könnyen meg lehet, hogy, amint a császár katonái bor-

Genfi magánhivatalnokok úgy gyantítják, hogy ötödhatod, esetleg tizedannyi hivatalnok is elláthatná az ügykezelést.

BERNARD SHAW ÉS A NÉPSZÖVETSÉG

A nagy szatirikus és igazmondó is járt Genfben. A népszövetségi hivatalnokok diszeládást, sportünnepelet és mindenfajta cécókat rendeztek a tiszteletére. A beszélgetések során küszködött, hogy egy hétig csak az előkészületekkel volt gondjuk. A nagy Shaw csak annyit mondott: most már értem, mivel van annyira elfoglalva a népszövetség!

A NÉPSZÖVETSÉG MUNKÁJA

A népszövetségnek vannak orvosi és tudományos szekciói is, az egyetlenek, amelyek komoly és érdemes munkát fejtenek ki. Olyan nagyszabású anketókat tartanak, amelyeket más szerv, mint a népszövetség, nehezen tudna nyélbeütni.

Ami a politikai eredményeit illeti a népszövetség munkálódása, — folytatta informátorunk, — azt nem részletezem, eléggé megtárgyalták már a lapok. Mi, Genfben élő Erdélyiek úgy látjuk, hogy komoly európai kérdésekhez hozzá se mer nyulni. Annyi tekintélye éppen volt, hogy annakidején, még régebben, elintézte a Bolivia és Paraguay közötti területi incidenst.

A leszerelési konferencia idején Genfben szájról-szájra járt egy mondás. Ta-

jukokban hordták a marsallbotot, a cipőtisztító is ott hordozta kenőcsét és keféit között leendő palotájának, jachtjának, mügyüjteményeinek stb. álmekpét. Ha nem így volt, — így is lehetett volna. A milliomasok memoárjai, visszaemlékezései hasonlatosak a többi irodalmi műfajhoz: mindenfajta elfogadható és jogosult, egygyelenegyen, az unalmason kívül.

Természetesen vannak helyzeti és időbeli igazságok. Ha Arthur Poglér, mint a milliárdosnegyed lakója és spleenes mügyüjtő mondja, hogy „a legtöbb szegényházi lakó, ha végignézze élete fel nem használt eshetőségein és elmulasztott lehetőségein, rájön, hogy tisztára rajta mult, hogy nem, mint vagyonos, köztisztelőben álló polgár huntya le a szemét”, hát egészen másképpen hangzik, mint ha ugyanezt a bölcsességet, mint kezdő cipőtisztító hirdelné az ámuló világnak. Ez a helyzeti igazság. Napoleon mondotta egy ízben kamarásának, aki engedelmet kért arra, hogy valamelyik szikrázóan elmés mondását feljegyezze: „Csak hagyja, kamarás ur, ezen a helyen, ahol én állok, nagyon is könnyű elmésnek lenni.”

A milliók urának szava is messze elhallatszik, ha arról beszél, amihez bizonyára legjobban ért, — a vagyonyszerzésről. Egészen bizonyos, hogy intellektus csak egyféle van és igen gyakran attól függ érvényesülésünk, vi-

bebizonyítja, hogy van egy kis akaratereje. A Tullerriák kapujához érnek. Bonichon ur összeráncolja a homlokát, összeharapja a fogát és mélyen felsóhajt. Aztán lehajlik Rip hez, levezi a nyakörvét, gyorsan megcsókolja a füle tövét és szabadjára engedi. Majd határozott léptekkel bemegy a parkba, leül egy padra és újságot kezd olvasni.

Ripp megáll szétvetett lábakkal a gazdája előtt és ragyogó szemekkel nézi. Levették a nyakörvét! Elengedték! Mit jelent ez? Talán bizony a tökéletes szabadságot? Rip szinte megbokrosodik a boldogságtól. Rohanni kezd s egy virággya kellős közepébe veti magát és csaholva hempereg. Azután felugrik, megugat egy öreg hölgyet és nekimegy egy kis kutyának, amely remülten menekül. Szóval: kész a botrány. Két ór, dühösen hadonászva közeledik a rakoncátlan kuvasz felé...

Bonichon ur elsápad, óvatosan a háttérbe húzódik, mad kiszökik a parkból és felugrik az első arra robogó autobuszra.

Az autobusz a Saint-Lazare pályaudvarra viszi. Ott ki kell szállnia, hogy hazamenjen. Lassan bandukol a zsufolt uccákon. Nagyon szomorú. Hiányzik neki valami, vagy inkább valaki... Ha uccakeresztetődéshez ér, önkéntelenül is fűttenyt, mintha Rip még most is vele volna. Egyszerre csak arra eszmél, hogy már megint a Tullerriák kapuja előtt áll. Hogy került ide? Maga se tudja. Megáll a rács mellett. Mit néz vajjon benn a kertben, az a sok kiabáló, vihogó gyerek? És mit vonszol maga után, hosszú istrágon, a gutaütésesen vörösarcu, kövér ő?

Bonichon egy fa törzséhez támaszkodik, mert szédelés fogja el. Az őt Ripet, a szegény sáros, szivszagátóan elkeseredett Ripet vonszolja magával. A nyomorult párat majd megfojtja a madzag, amit a nyakába kötöttek, amint véresre sebzett négy lábát görcsösen megfeszíti, hogy ne hurcolhassák tovább. De végül mégis győz a törvény szigorja, az őt a rácsokhoz ér és odakötözi a madzag végét. Egy másik kóbor kutya is oda van már köt-

Antinevralgic

DR. NANU MUSCEL

az egyedüli gyógyszer influenza, migrén, idegzsákák stb. ellen. Csakis eredeti csomagolásban árusítják. Minden dobozban az orvos jelzésével ellátott 2 kapszula (osztályban) van.

Kapható: gyógyszerárakban és drogériákban. Szf 17171

lán Litvinovtól származik, vagy egyik legyőzött állam delegátusától:

— A konferencia olyanformán néz ki, mintha egy városban nagyon sok gyilkosság történnék, a hatóságok pedig azt szabályozzák, hogy milyen széles lehet a polgárok kése, amivel a gyilkosok ellen védekeznek.

Végül dicsekedhetik a népszövetség egy ópiumellenes szekciójával is. Az ópium és kábítószer ellen annyira nyilvánvalóan nem történt egyetlen lépés sem a népszövetség megalakulása óta, hogy nemrég Blanco, az ópiumellenes iroda vezetője, lemondott tisztségéről és „konkurrens” egyesületet alapított, amelynek helyisége a népszövetséggel szemben van. Innen folytatja Blanco — aki különben igen híres ember — a propagandát az ópium — és népszövetség ellen.

Kömüves Géza

lági boldogulásunk: mire koncentráljuk ezt az intellektust? Már, akiben meg van a koncentrálóképeség, mert nélkül aztán egy lépést sem lehet tenni, s a milliárdosnak készülő egyén mindig a cipőpuccoló-standon marad, az utcasarkon.

A helyzeti igazság mellett azonban van időbeli igazság. Arthur Poglér, a reklámkirály, harminc évvel ezelőtt halt meg és akkor, ha egy erős akaratú, dolgozni szerető és tudó ember összeszorított szájjal, megfeszített akarat, lázasan, felajzott és kérérlhetetlen elszárással elindult, hogy utat tör magának, hát rendszeren ki is verekedte magát a napfényre. Ma?! Arthur Poglér elcsodálkoznék, hogy milyen csodálatos boszorkánytáncot jár itt minden, mindenkiel és, hogy a szédeltes forgatagban milyen nehéz tájékozódni: vajjon melyik ut vezet a milliomasok negyedébe és melyik a szegényházba?

Arthur Poglér harminc évvel ezelőtt a cipőtisztító standjára egy furcsa képet festetett ki. Egy tökéletes szépségű angol ladyt, szőket, aranyhajút, mint egy álom és alatta egy felírást: „Az aranyhajú ladyból öt perc alatt fényesen ragyogó szerezcsent csinál az én saját találmányu cipőpasztám.” A töretlen utján elinduló milliárdos nagyon megjárta „öletével”. Az amerikai rendőrség nem vette tudtul kedvező eredménynek, ha valaki egy ragyogó, szőke angol szépségből fényes, fekete szerezcsent parázsol elő. A reklámkirály mingyárt pályája elején kétheti börtönt kapott jutalmul ötletéért.

ve, azt is bizonyára a parkban találták: ártatlanpofájú, hosszuszőrű kis fehér puli. A rács mellett, a földön hasal és az igazak almat alussza. De Rip nem adja meg magát olyan könnyen. Leül és kétségbeesetten vonítani kezd, — az üldözött ártatlanság megindító hangján.

Bonichon ur nem bírja ezt tovább hallgatni. Belép a kapun és halkán fűttenyt. Az őt hirtelen megfordul Rip ijesztő hörgésére, amint lihegve, fuldokolva rángatja a madzagot, amely nem engedi, hogy a gazdájához rohanjon...

Bonichon gyors léptekkel közeledik feléje. Legsívesebben repülne. Az őt rögtön felfogja a helyzetet és szigorú arccal Bonichonhoz lép:

— Öné ez a kutya?
— Igen, ez az én kutyám, Rip.
— És hol a nyakörve? — Bonichon elvörösödik és előveszi zsebéből a nyakörvet és a pórázt. Az őt zsebéből jegyzőkönyvet vesz elő.

— Birságot fog fizetni. Neve? Lakása?
Bonichon savanyu arccal bemozdja az adatait. De végeredményében, — csak az a fontos, hogy Rip végre szabad. A kutya ugrál és táncol örömeiben. Vidáman ugatva kergeti a verebeket.

— Legalább eggyel kevesebb kerül a sintér kocsjára! — jegyzi meg az őt és Bonichon megborad. Köszön és indulni akar: Rip néhány lépésnyire előreszalad és ragyogó szemekkel várja. De Bonichon hirtelen megfordul. Meleg érintést érzett a balkezén. A kis fehérszőrű puli feltápaszkodott a földről és most ott áll barátunk mellett. Ártatlan, zöld szemű szelíd könyörgéssel, bizakodva tekint fel Bonichonra. Rózsaszínű nyelvvel alázatosan nyalogatja a kezét.

Bonichon élete legnehezebb pillanatait éli. Az őt hátrafordult, hogy elmenjen, de Bonichon hirtelen elhatározással visszahívja: — Hallja csak, barátom, — szól és az arca lángvörösre gyullad — ez a kis fehér kutya is az enyém!

Irá: MIKES IMRE

Szervesebb kapcsolatot, olvasó urak!

Miután az írás nem a szerző magántulajdona, hanem egyben köz-
— vagy közteher — is, természetesen látszik, hogy azok a kifogások és bírálatok, amelyek valamilyen írói alkotáshoz fűződnek, a nyilvánosság elé tartoznak.

Egy kellemes nagyváradi gentleman terjedelmes levélben csodálkozik afölött, hogy cikkeim telve vannak helyesírási hibákkal.

Ebben kételkednem. Lehet ugyan, hogy néha megcsuszlik a tollam. De csak kivételképpen. Ezt is csupán azért, hogy „A kivétel erősíti a szabályt” elvének alapján felhívja a közfigyelmet helyesírási tudásom kifogástalanságára.

Az olvasó ugyan nagy ur, mert ő adja a pénzt. Glaúzi azonban mégsem hagyhatom magamat.

Az igen tisztelt nagyváradi levélíró egyébként példaként is bizonyítani igyekszik elemi ismereteim gyatraságát. Többek között megemlíti, hogy a „sülyedni” szót következetesen egy lyóval írom, noha kétféleképpen kellene.

Ebben kételkednem. Ámbár lehet, hogy az Akadémia ortográfiája a dupla lyó mellett foglal állást. Én azonban a két lyószilónnak egyrészt semmiféle fonetikai indoklását sem érzem, másrészt ragaszkodnom kell a szimpla, magányos lyó-höz már csak azért is, mert ennek használatáért megfizettem.

Ugyanis a „sülyedni” szóba foglalt lötypilon volt az egyetlen hang, melyért hitvány életem rögs pályáján arcul ver-
tek.

A szóbanforgó pofon Szegeden csattant el, a Tisza Kálmán sugáru végén felépült magyar kir. áll. főgimnázium II b) osztályának utolsó padsorában, az Ur 1909-ik évének februárius hónapjában, mégpedig a hónap 17-ik napján, délelőtt egy-egyed 11 órakor.

Bizonyára képzelné méltóztatnak már, milyen minőségű és mennyiségű nyakleves lehetett ez, ha a helyszínrre és időre íly beteges pontossággal emlékezem.

Még az is visszarémlik, hogy a drámai nap jelzett időpontjában magyar nyelvi óra volt. E tárgyban a tudományt egy íz-ig-ve-ig lelkes magyar honfíu, Striegl F. József verte — tessék szó szerint úgy érteni, ahogyan mondom — a fejünkbe.

Azóta Striegl ur olthatatlan magyarsága már rég visszatért eredeti medrébe. Derék professzorom a Tisza mellől ideszármazott Erdélybe, ahol is, időszerűtlenné mutatkozván a magyar honfíu álláspont, felcsapott izzó sváb agitátornak.

Annakidején azért pofozta a sváb nebulókat, hogy felejtsek el a germán idiómát s törjék bele magukat a magyar szó-
— írásba. Most viszont azért pofozza a svábokat, hogy így kiverje koponyájukból mindazt a magyar tudományt, amit egykor ő vert beléjük oly ügybuzgalommal, hogy az ember néhai pofonjait, noha negyedszázad előtt csattantak el, képtelen a feledés irattárában „ad acta” tenni.

Az említett magyar nyelvi órán írásbeli dolgozatot kellett készítenünk. „A mac-
— kó és a tavasz” címen. Az én dolgoza-
— tom, melyet remekbe alkottam, a követ-
— kező szavakkal kezdődött:

— Este van. A nap alásülyedt már a horizonton. Dörmögő Mackó ur megrázta csimbókos bundáját...

Striegl F. József bepillantott az írka-
— ba s rám szegezte pillantását.

— Mit írsz? Hogy a nap alásülyedt?

— Igen, alásülyedt.

— Talán alásülyedt, te számár?

Nyelvértékem (akkor még) kétségbe-
— esetten tiltakozott.

— Kérem szépen, tanár ur, nem alásü-
— lyedt, hanem alásülyedt!

Ebben a pillanatban csattant el a törté-
— nelmi pofon.

S a következő percben már kiderült, hogy Strieglnek igaza volt. Ugyanis a nyakleves nyomán egy percig szédültem és tántorogtam. Fülem keserűen csengett és bongott. Utána azonban kihúztam a második löt s azóta, vagyis 1909 február 11-től kezdve részemre a sülyedni szó ugy-
— ortográfiailag, mint fonetikailag, akár a Tudományos Akadémia ellenére is, egy lyó-
— vel íródik és hangzódik.

— Ne apró helyesírási bizonytalanságok-
— nal sokkal figyelemreméltóbbak azok az ar-
— gúmentek, amelyeket cikkeimmel kapso-
— latban egy kitünően kulturált magyar po-
— lítikus írtatott kifejezésre.

— Ne akadékoskodásnak, hanem ép-
— pen megbecsülésnek tekintse, — mondot-

ta a szóbanforgó ur egyéniségéből kelle-
— mesen fakadó udvariassággal — hogy fel-
— hívom a figyelmét bosszantó tökéletlen-
— ségeire. Az ön alapműveltsége kissé fo-
— gyatékos... Különösen történelmi és kul-
— turhistóriai téren.

Ezt azonnal elismertem. Sajnos, iskolai kiképzésem felületes volt. A legutolsó osztályvizsgán például azt a kérdést tet-
— te fel néhai tanárom, hogy mi jellemez-
— te Napoleon felvonulási taktikáját az oroszországi hadjáratban?

— Ezt nem tudom! — feleltem — Azt ellenben elmondhatom, hogy két héttel ezelőtt a szakaszommal hogyan törtem át a muszka frontot, a Stripa mellett. Pod-
— heice és Nyemeci között.

Erre, ámbár a tananyagból halvány sejtésem se volt, kitünő jeggyel mentem át a vizsgán.

Amikor tehát az 6- és középkori hadjá-
— ratok meg államalakulások történelmét kellett volna befűláznom, akkor a jelen-
— kori őriöngések és egyéb békeszerződések tananyagából vettem leckét. S amikor a kulturhistóriára került volna a sor, akkor afölött kellett töprengem, hogy szedhetném le a drótsövényről az ellensé-
— ges hullákat, amelyek oszlásnak indulva kellemetlen illatot árasztottak a lövész-
— árok felé.

Sikkasztás miatt elítélték a volt höltövényi jegyzőt

Kátszáz ezer lejt állítólag magasabb hivatalnokoknak juttatott

Brassó, augusztus 26.

Szenzációs ügyet tárgyalt két napon ke-
— resztül a brassói törvényszék első szek-
— ciójának Buser-Apostolescu tanácsa. A bíróság előtt Horváth György höltövényi jegyző állott, akit azzal vádolnak, hogy a különböző

szerződések beiktatására kapott pénze-
— ket, félmillió lej összegben, magának tartotta meg, a szerződéseket pedig nem iktatta be és nem illettezte.

A vádat Jonescu ügyész képviselte, a vé-
— delmet pedig dr. Radu Olteanu és dr. Soarec látták el.

Rendkívül érdekes és közéleti állapo-
— tainkra jellemző volt a falu jegyzőjének védekezése. Ugyanis úgy a vádlott, mint védőinek kijelentése szerint Horváth a pénz legnagyobb részét a szerződések el-
— készítéséért különdíjazás gyanánt kapta és csak 119 ezer lej ment belőle cigány-
— utra, mégpedig olyan formában, hogy ezt a pénzt

Igy aztán keveset haraptam a tudás fá-
— jának almájából, igaza van Jakabffy kép-
— viselő urnak. Az olyan preszió és mélyen kiművelt elme, mint az övé, joggal bosz-
— szankodhatik azon, hogy Nagy Frigyes ötször egymásután is császárnak titulá-
— lom, noha csak király volt az istenadta.

Nem is lehetett császár, mert a német birodalom az 6 idejében messzebb esett még a császárságtól, mint a mai parla-
— ment a demokráciától.

Hasonlóképpen súlyos baklövésém volt az is, amikor kegyeletes szavakkal emlé-
— keztem meg Brahmsról, a kiváló termé-
— szettudósról. Noha minden ifju ember tudja azt, hogy Brahms muzsikuss volt, még pedig a javából, míg az állatok ismeretnek tudományát Brehms művelte.

Illetve Brehm. Mert az a sö betű a neve végén csak a birtokos esetet ragja. Így Brehm's. Sajnos, amikor Brehm élet-
— történetét kellett volna átvennem, akkor éppen első sorban voltam a Piave mellett, hajnali 5 órakor, pergőtűzben, két doboz marhakonzervvel, melyeket a hadsereg-
— főparancsnokság 11519 törve 1915. számú rendelete értelmében szigorúan tilos volt felbontani. Ilyenképpen Brehm nevét csak úgy tanultam meg, hogy a lövészárokban néha átlapoztam a „Brehm's Tiergarten” című könyvet.

Sajnos, a kiváló szerző genitivus-rag-
— gal eg fitt ragadt meg az emlékezetemben.

Ezért utólag elnézést kérek, annál is inkább, mert botlásomért nem közvetle-
— nül engemet, hanem a háborút terheli a felelősség.

Hogy a jövőben hasonló bosszantó hi-
— bák ne forduljanak elő, már csak a mű-
— veltebb olvasórétegre való tekintettel is, lehetőleg nem megyek ki többet a front-
— ra.

Itt aztán be is fejezem, mert az még megjárja, hogy az ember az előnyös, kel-
— lemes, követésre méltó tulajdonait is-
— mertesse, de az viszont nevetséges len-
— ne, ha tulhosszuan pövedálna a gűgyesé-
— geiről.

Azt azonban feltétlenül meg kell vé-
— delmemre említenem, hogy cikkeimmel nem vagyok olyan szerencsés helyzetben, mint például Flaubert volt a Bovaryné-
— val, melyen 7 teljes esztendeig dolgozott egyfolytában. Munkája tehát könnyen le-
— hetett gondos és hibátlan.

Az én cikkeim husz perc alatt készül-
— nek, mégpedig a legsúlyosabb szerkesztői kényszer hatása alatt és az utolsó pillá-
— natban. A kéziratot darabokban tépik ki kezemből s mielőtt rájöhetnék tévedé-
— seimre, már ki is nyomtatták s el is árve-
— rezték őket.

Tíz éve ígérettem már, hogy ezentul pontos leszek. Sajnos, még folyton az ígé-
— retnél tartunk s a cikkekkkel állandó hát-
— ralékban vagyok. Nyilván eme hátralék-
— kal megyek át a tulvilágra s s miután a tartozást lerovadó mestersegetmet tulnan is folytatnom kell, a pokol már eleve biz-
— tosítva van számomra.

Munkáim ily sietős, kényszerű termé-
— szete joggal igényel némi belátást és elné-
— zést is.

De egyben, mielőtt pontot tennék a cikk végére, le kell szögezmem azt is, milyen öröndetes jelenség az, hogy figyel-
— meztetni kezdenek a hibáimra.

Ez arra mutat, hogy az olvasó becsül-
— ni kezdi önmagát s irányítani akarja azt, akitől maga is irányítást vár el. Író és kö-
— zönség között csakis így keletkezhetik bensőséges és szerves kapcsolat.

Az, akit arra méltatok, hogy tudomá-
— sul vegyem gondolatait, nem lehet oly idegen nekem, hogy csak titokban kun-
— cogjak gyarlóságain. Akit becsülök, an-
— nak nem türhetem hiányosságait és ügye-
— fogvottságait. Hanem az adakozási vágy-
— nak azzal a nemes érzésével, amit a ki-
— igazítás és figyelmeztetés jelent, segítsé-
— gere sietek.

Igy egyben önön kulturérdeklődésemet is megtisztielem.

Ugyan édes uram, hagyjon fel eddigi közönvőségével és tisztelje meg ezen-
— tul magát azzal, hogy megtiszteli cse-
— kélységemet.

Szombaton érkeznek a népszövetségi szakértők

Bukarest, augusztus 26.

A Romániát tanulmányozó népszö-
— vetségi szakértők első csoportja szomba-
— ton, augusztus huszonhetedikén érke-
— zik Bukarestbe, Denis és Goodehild sze-
— mélyében. Röviddel utánuk várják Di-
— nolat, szeptember ötödikén pedig Dayras (francia), Kempener (német) és Niemeyer (angol) jönnek meg. A szakértők körül-
— belül szeptember közepéig maradnak és befolyásuk minden valószínűség szerint érvényesülni fog a konverziómódosítás eldöntésében is.

Ellopták a gyászkocsit

Marosvásárhely, augusztus 26.

Érdekes és szinte egvedülálló lopás történt Marosujváron, néhány nappal ezelőtt. Fosztó Dezső temetkezési vállalkozóhoz egy este bekopogott Székely József nagy-
— enyedi asztalosmester fiával együtt és szállást kért. Fosztó gyanútlanul látta vendégül a nagyenyedi asztalost, és szá-
— kára szállást adott neki. Másnap azonban nagy volt a megdöbbenése, amikor észre-
— vette, hogy a vendégek azzal hálálták meg jószágát, hogy feltörték raktárát és ellopták a gyászkocsit. Fosztó feljelen-
— tésére a csendőrség megindította a nyo-
— mozást s a megszóktetett gyászkocsit Nagyenyeden meg is találta Székelyk-
— nél.

Borzalmasan megkínózták a csendőrségen

Temesvár, augusztus 26.

Schweitzer Pál sági kovácmestert a zsebelvi csendőrségen lopás gyanuja mi-
— att borzalmasan megkínózták. Schweitzer a további kínzás elől Temesvárra mene-
— kült, ahol letartóztatták és újabb tortu-
— rának vetették elé. Jellemző, hogy a lo-
— pás ügyében nincs ellene komoly bizonyí-
— ték.

Az elkábitott cipész piaci sátrából minden árut és pénzt elloptak

Szőcs Lázár brassói cipésmester szer-
— dán éjszaka Nagyborosnyóra ment vásá-
— ra. Miután a nagyborosnyói piacon sáto-
— rát felállította és árúját kirakta, lefeküdt aludni. Reggel három óra tájban felé-
— redt és rémülten látta, hogy úgy az árui, mint a sátorban levő ládája, amelyben kabátja pénztárcájával és összes okmá-
— nyaival volt, eltűnt. Szőcs azonnal jelen-
— tést tett az ottani csendőrségen az esetről. A cipésmester valószínűnek tartja, hogy ismeretlen tettes valamivel elkábitotta, mert mikor felébredt, nehéz volt a feje és szinte önkívületben volt. Áruija, pénze és okmányai több, mint 20 ezer lej érté-
— ket tettek ki. Ezek közül azonban egyelő-
— re csak az okmányai fontosak és a ká-
— rosult éri a tolvajt, hogy legalább aktáit, amelyek idegen számára amugyis érté-
— telenek, szolgáltassa valamilyen módon vissza. A hatóságok egyébként megindí-
— tották a nyomozást.

A nyugdíjasok hiénája

Temesvár, augusztus 26.

Gutu Ágoston, a város színházi buffet-
— jének volt bérlője nyugdíjnyugtatókat 2—3 —4—500 lejes provízió ellenében látta-
— mozott és ebből nagy összegeket vágott zsebre, majd amikor a pénzügyigazgató-
— ság letartóztatására lépéseket tett, me-
— szkött.

Hallatlan izgalom! Különleges élmény! A szezon legerősebb filmje! Érdeklesztő cselekmény! Nagyszerű szűzsé a

brassói **FORUM** Mozgóban

1932 AUGUSZTUS 26-TÓL KEZDVE

Miriam Hopkins és Frederic March

az

ÁLLAT AZ EMBERBEN

(Dr. JEKYLL és Mr. HOYDE) című filmben.

Ez a film egyidejűleg néhány Wien-i mozgóban is fut.

Monopol: PARAMOUNT-FILM.

LEGUJABB FOX HETIREVÜ

Az óriási érdeklődésre való tekintettel, kérjük jegyekeiről elővételben idejében gondoskodni.

KIRÁLYOK ÉS MŰVÉSZEK

Hangversenyélmények fejedelmi udvaroknál

Manapság már nem divat udvari hangversenyeket rendezni koronás fők tiszteletére. Igaz, hogy még a régi világban is eseményszámba ment, ha nagyrítókán valamelyik művész fejedelmi udvarhoz kapott meghívást, hogy ott művészetét a felségek előtt bemutassa.

Legtöbbször Bukarestben történt ez, ahol a művészlelkű Carmen Sylva királyné a román fővárosban megforduló minden híres muzsikust magához kéretett, hogy az előtte hangversenyezzen. A királyné lebilincselő kedvessége a művésztel elvelejtette, hogy királyi palotában uralkodónak előtt játszik. Sokkal inkább azt a benyomást nyerte, mintha egy előkelő dáma zenei zsúrján szerepelne, ahol

mindenki fesztelenül mozoghat. A színhely is, ahol ezeket a hangversenyeket rendezték, rendkívül érdekes volt és Carmen Sylva előkelő izlésére vallott. Az egyik nagy szalon egyrészt egy magas dobogó foglalta el szép fakorlattal. Ezen hatalmas hangversenyzongora, egy orgona és a kamarazenehez szükséges kottaállványok voltak elhelyezve.

Szemközt a pódiummal, a balsarokban volt a kördíván, amelyen a királyné foglalt helyet. Néha előfordult, hogy I. Károly király, a szomszéd termen áthaladva, rövid időre megállt felfigyelt a zenére. A zeneterembe azonban soha nem lépett az uralkodó, akit köztudomásúan a muzsika érdekelt legkevésbé.

Sauer Emil tiszteletdíja

A román királyi udvarnál való szereplés legtöbb esetben csak egy-egy dedikációs fényképet vagy rendjelet eredményezett. Ilyen célokra „pénzt költeni”, azaz tiszteletdíjat adni, a király akaratával ellenkezett. Egyszer mégis nagyszegű honoráriumot utaltatott ki I. Károly király egy világhírű művésznek. Sauerrel történt ez, első bukaresti szereplése alkalmával. Bülow, az akkori német követ, aki Lenbach, a nagy festő sógora volt, juttatta annak ajánlólevelét Carmen Sylvához. Másnap csakugyan meghívás érkezett a királyné udvarmesterétől. Háromszor zongorázott Sauer a királyné előtt, aki alig tudott betelni művészetével. Sauer azonban bántotta, hogy a sok muzsikálásért nem küld sem rendjelet, sem pénzt, de még a hagyományos fotográfiát sem a király és elhatározta, hogy számlát kézbesített az őfelségének. A számlát valóban kézbesítette is a királyné első ud-

varhölgyének. Ez az Atheneumban tartott bucsuhangverseny napján, délután történt. A hangverseny után egy bankigazgatónál vacsorára voltunk hivatalosak. Alig hogy a szalonba lépett, a háziúr Sauerhoz közeledve, felkérte a művészt, hogy dolgozószobájába jöjjön, mert a német követtség egyik titkára érkezett, aki vele sürgősen beszélni óhajtott.

A titkár a követ utasítására jött, aki viszont a királyné kívánságára az általa küldött tiszteletdíjat elutasításunk előtt, amelyet másnap reggelre terveztünk, kívánta azt Sauer kezéhez juttatni.

A vacsorával természetesen várni kellett és amikor Sauer a pénzzel zsebében visszaérkezett a követésről, elmondotta, hogy a követ azt is értesítette, hogy a királyné az ő eljárása miatt súlyosan megsértődött. Ennek következtében Sauer pár évig nem is mehetett Bukarestbe.

Viktória királynő és Kubelik

Más keretek között rendezték az angol udvarnál megtartott hangversenyeket. — Lady Palmer, a readingi világhírű teaszüteménygyáros felesége rendkívül érdeklődött Kubelik iránt. A lady, akinek nem annyira előkelősége, mint inkább óriási vagyona révén nagy befolyása volt az udvarnál, kieszközölte, hogy Kubelik az udvar előtt játszassék.

A meghívót Lord Pelham-Clintons, Viktória királynő udvarmestere rövidesen sürgönyileg küldötte meg neki, amire másnap délután Windsorba utaztunk. Sir Walter Paret udvari zenekari igazgatót megérkezésünkről előzetesen értesített.

A zeneigazgató a szállóban keresett fel, hogy elkísérjen a kastélyba. Megmutatta a termeket, amelyekben Viktória királynő gyémántjubiléuma alkalmával a földkerekség minden tájékaról kapott ajándékok voltak elhelyezve. Olyan látványosság volt ez a számunkra, amelyben községes halandónak alig lehet része.

Sir Walter azután bevezetett a trónterembe is, hol legnagyobb meglepetésünkre éppen próbát tartottak. A zenekar a trón előtt volt elhelyezve.

Hangverseny az angol királyi udvarnál

A gyászév alatt még régi lakásában, a Marlborough House-ban lakott a király és örömkreoda is meghívást kaptunk, csak úgy, mint Windsor-Castle-ba, ahová a királyi pár időnkint kirándult. Lord Pelham-Clinton, a királyné udvarmestere fogadott és szolgált utbaigazítással.

Bevezetett ugyanabba a terembe, melyben egy évvel előbb hangversenyzett Kubelik. A terem egy sarkában állt a zongora, amely mellett Schvab Lajos, a kísértő helyezkedett el, Kubelik hegedűjét csomagolta, ki én a kottákat rendeztem.

Egyszerre kinyílt az egyik ajtó és fekete ruhás hölgy lépett be, akin csak a hosszú, borsónagyságu gyöngyökből álló, kincseket érő füzér volt feltűnő. Az ismeretlen hölgy a zongorához közeledett és mi abban a hitben, hogy valamelyik udvarhölgy áll előttünk, egyszerűen meghajtottuk magunkat. Németül kérdezte most a hölgy, hogy Kubelik mit fog játszani és a művész életrajzi adatai iránt is érdeklődött. A társalgás igen kedélyesen és fesztelenül folyt egy ideig.

Néhány perccel később kinyílt a terem másik oldalán levő ajtó is, amelyen kíséretével a király lépett a terembe. Erre a hölgy eltávozott tőlünk és a zongorá-

val szemközt levő pamlagon helyezkedett el — egyedül. Ijedten láttuk, hogy az egész udvar mélyen meghajtja magát az egyedül ülő hölgy előtt. Akkor tudtuk meg, hogy Alexandra királyné volt, akit velünk beszélgettünk.

A hangverseny után bevezették egy földszinti terembe, ahol vacsorát szolgált fel. Az estebéd semmivel sem volt jobb, mint amilyent szállónkban kaptunk volna, ellenben bámulatba ejtette a kirendelt lakáj a példátlan virtuozitással, a mellyel az ételeket felszolgáltatta.

Hogy Kubelik játéka mennyire tetszett a felségeknél, az bizonyítja legjobban, hogy egy hét múlva a Marlborough-House-ba is meghívást kaptunk magánjellegű estére, amelyen összesen tíz személy volt jelen.

Az est felette érdekessé alakult és örök emlékezetes maradt számára.

VII. EDWARD BÓKJA

Mikor odaérkeztünk Peiham-Clinton lord első kérdése az volt, hogy Kubelik mit játszik. Azután felkérte, hogy írjam le a műsört két példányban a felségek részére. Bevezetett a király dolgozószobájába és őfelsége íróasztalához ültetett és az ural-

kodó tollszárát adta kezembe.

Alig hogy a két műsört megírtam, kinyílt a mellette levő zeneszalón ajtaja és egy orosz nagyherceg, Stephen Condie lord, a király udvarmestere és Mendsdorff-Pouilly gróf, az akkori osztrák-magyar nagykövet társaságában belépett a királyné.

Kubelik megkezdte játékát és az első szám után megjelent a király is, akinek Pelham-Clinton lord azonnal átnyújtotta a műsört. VII. Edward az ajtó melletti dívában, szemközt a királynéval foglalt helyet, a következő számot ott hallgatta végig.

A pódium a szalon egyik sarkában volt elhelyezve, amellet a király dolgozószobájának ajtaja.

Egyszerre csak látom, hogy a király feláll és a kísért az ajtón. Mialatt azon gondolkodtam, vajjon meglelte-e már a művész játékát, mellettem jelent meg és dolgozószobájának nagy bőrkarosszé- kében helyezkedett el. Azért jött oda, hogy szivarra gyújtson.

Alig hogy leült, megszólított, kérdezve, hogy angol vagyok-e, amire nemmel feleltem, mondván, hogy magyar vagyok. Ugyanakkor derűs mosolyt véltem az arcán észrevenni, amely nyilván azt jelent-

Ferenc József király és Erzsébet királyné előtt

Az udvari hangversenyek közül bizonyára az volt a legérdekesebb, amely a budai királyi várban zajlott le.

1877 január 17-én történt, amikor Nilsson Krisztina, a svéd csalogány, Budapest hangversenyt rendezett.

A nevezetes udvari hangversenyről édesatyám, Dunkel N. János a következőket jegyezte fel: Nilsson Krisztina hangversenyének napján megjelent nálam egy ur, aki mint Giovanna udvari fizetőmester mutatkozott be. Hohenloche herceg főudvarmester megbízásából jött, aki kérését, hogy lehetőleg azonnal keressem fel őt.

A herceg tudomásomra hozta, hogy Nilssoné másnap a királyi pár előtt fog énekelni és arra kért, vállaltam el a zongorakíséretet. Milyen öröm volt ez számomra! Másnap délből próbát tartottam a művésznővel, aki műsorába a híres Mignonból áriát és néhány svéd dalt állított be. Kérdésemre, hogy legfelsőbb kívánságára mit ad „ráadásul”, azt felelte: „Ráadást sohasem adok!”

Este 7 órakor jelentkeztünk a várban, ahol a fentemlített udvari hivatalnok fogadott. Kért, hogy várjunk, mert a felségek a szomszédos teremben megtartott udvari ebéd után cercelet tartanak. Nyolc óra lett. Még mindig egyedül voltunk és unatkoztunk. Egyszerre kanárimadárdalt véltem hallani. Ahogy a tollas énekest keresem, látom, hogy Nilssoné az, aki csendesen füttyörész. Bókoltam neki, amiért madáreneket oly megtévesztően tudja utánozni, mire az felelte: „Tudom én azt még jobban is! Várjon csak, majd füttyölök magának mindjárt még valamit”. Erre a zongorához ült és magát bálkézzel kísérve, Rosina-áriát a Sevillai borbélyból kezdte füttyülni. Ezt hallgatni, valóban

Megkegyelmeztek a halálraitelt Sanjurjo tábornoknak

Megingott a köztársasági kormány helyzete

Madrid, augusztus 26

Sanjurjo tábornokot, a legfelsőbb törvényeszk hosszas tanácskozás után halálra ítélték.

Az ítéletet a legnagyobb titokban hozták meg szerdán este, de csak csütörtökön reggel tették közzé. Csütörtökön azután lázas tanácskozás kezdődött a kormányban. Minisztertanácsot hívtak össze, a mely egész délelőtt, majd délután is eredménytelenül vitakozott. Nyilvánvalóan nem azt mérlegelték, hogy Sanjurjonak igazság szerint milyen büntetés járt, hanem tekintettel az izgatott közhangulatra és feszült helyzetre, milyen döntés szilárdítaná meg leginkább a kormány helyzetét. Végül csütörtökön este két és fél óras tanácskozás után a halálos ítéletet életfogytiglani elzárásra változtatták át.

Erre azután kormányválság tört ki. A megkegyelmezés valószínűleg a miniszterelnök kívánságára történt, mert a miniszterek többsége a kivégzés mellett foglalt állást. Különösen a radikálsocialisták kardoskodtak a halálos ítélet mellett és két miniszterük lemondással fenyegetőzik. A kormány helyzete rendkívül ingatag, mert egyfelől a megkegyelmezés miatt légedetlenkedők, másfelől az újabb felkelésre készülő monarchisták szorongatják.

Különben Sanjurjo tábornokkal egyidejűleg a törvényeszk életfogytiglani fegyházra ítélt egrik tábornoktársát, Infantes tábornokot csak tízenként évi és egy hónapi börtönre, Sanjurjo ezredes fiát azonban felmentette.

FEJFÁJÁSOK

idegszába, influenza, rheumás fájdalmak csakis a

Dr. NANU MUSCEL-téle
ANTINEURALGIC

Által gyógyíthatók. Eredeti dobozban, mely két kapszulát (ostyában) tartalmaz, fenti eredeti jelzéssel. Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

hette, hogy visszaemlékszik a szép nyá- pokra, amelyeket mint trónörökös töltött Magyarországon.

Később így szól:

— Azt hittem, angol, mert olyan já- van öltözve!

Ez volt a legnagyobb bók, amit életem- ben kaptam, mert a legilletékesebb fórum- ról hangzott el, hiszen VII. Edward nemcsak a világ leghatalmasabb birodal- mának uralkodója, hanem a divat király- is volt.

kedves dolog volt úgy, hogy mind a ket- ten megelégedtünk arról, hol vagyunk! Más gondolhattott az udvari hivatalnok, aki ép akkor lépett a terembe. Ez ijed- tében szinte megnémult és a vakmerősé- giatti megbotrányozásának keze-lése- ideges rángatózásával adott kifejezést. Amikor Nilssoné a jelenetre figyelme- tettem, a művésznő hangos hahotába tör- ki. Amikor az udvar bevonult, Erzsébet királyné elhagyta a társaságot, hogy ro- videsen a kis Mária Valéria főhercegnő- vel térjen vissza. Ezt látni, hozzáse- tni, megcirogatni és kezecskéit megcsókol- ni. Nilssoné számára pillanat műve volt. Előbb csak az udvari hivatalnok mered- sőbálvánnyá, de most a művésznő etikett- sértő magartartása miatt az összes udvar- hölgyek és urak megdermedtek. A kirá- ly- né azonban mosolygott és úgy látszott, a királynak is tetszik Nilssoné természet- viselkedése, mert ő is hangosan felkaca- gott. Végre énekelni kezdett a művésznő. Kézzel azután, hogy befejezte az ének- lést, Hohenlohe herceg lépett hozzám s a királyné kívánságát tolmácsolta, hogy még valamit óhajtat hallani. Amikor ezt a- zünetet Nilssonéval közöltem, kerek- kijelentette, hogy már nem énekel többet. Most már rajtam volt a sor, hogy első- padjak! Hogy jelenthettem volna ezt a- vakmerő elutasítást a hercegnek? Mikor mégis tudomására kellett hoznom, maga- sietett a művésznőhöz, aki hosszabb tá- gyalás után az egyik svéd dalt mégis csak megismételte.

Mielőtt az est véget ért, a királyné Nilssoné magához intette és vele együtt egy melléktérembe vonult. Kévs idővel később a művésznő visszatért és karján, amelyen előbb nem viselt ékszer, tűn- dőklő gyémántkarkötő ragyogott.

Dunkel Norbert

Barcelona, augusztus 26.

Tegnap itt letartóztatták Habsburg- Bourbon Károly főherceg fiát, akit azzal gyanúsítanak, hogy szintén résztvevő a legutóbbi monarchista összeesküvésben. A letartóztatás nem ment simán. A kormány katonái az utcán állították meg a herceg kocsiját, mire csakhamar hire szaladt a dolognak és úgyszólván pillanatok alatt nagy tömeg gyűlt össze a kocsi kör- ül és fenyegetően viselkedett. A herce- get a kocsin kísérték be a fogházba, mire a tömeg fel akarta gyújtani a kocsit s alig sikerült a foglót beszállítani.

UJABB

**BUTOR-
ÁRREDUKCIO
SZÉKELY
ÉS RÉTI**
Butorgyárában

BRASSÓ

BUKAREST

MAROSVÁSARHELY

„HOTEL CARPATI“

BUKAREST, STR. ATENEI 3 (Piața Amzei) központ.

Modern berendezés, példás tisztaság, rendkívül méltányos árak. Szobák naponként és havonként — Diákoknak és tisztviselőknek nagy árkedvezmény. — Összes tramvajok a vasúthoz — Az egyetem, kereskedelmi akadémia és összes színházak közelében. — Magyarul beszélnek.

LILIPUTI ELDORÁDÓ, EGY MUNKANÉLKÜLIVEL

Liechtenstein fejedelemség parlamentje ingyen dolgozik,
a közbiztonságra három rendőr ügyel

Liechtenstein hercegség néhány év óta nagy hírnevet szerzett a népszerűségnek örvendő. Már öt esztendővel ezelőtt a szomszédos Svájcban egy iparvállalat és pénzintézet a másik után tette át oda székhelyét. Ez az idegenjárás azóta is tart. Mindezt pedig a szerfölött alacsony adóviszonyok okozzák, mert ebben az apró országocskában nemcsak, hogy alig kell adót fizetni, hanem maholnap teljesen meg is szűnik az adózás.

Az ideális fejedelemség, amelyet mostanában az odatorló valutacsempészek állít az érdeklődés középpontjába, Európának legboldogabb állama. Ez élet ott valószínűleg patriar-chális, és ezt érthetővé teszi, ha meggondol-juk, hogy tizenegy községének még csak tíz-egyezer lakója sincs. A vaduzi kormány-palotában viszont békésen megfér egymás mellett az országgyűlés, a bíróság, az árva-székhely, a telekkönyvi hivatal, a nemzeti bank, továbbá minden rendű és rangú hatóság. Az állami tömlőc is a palotában van, még pedig a pincében, ahol hat zárka sorakozik egymás mellé. Ez a hat zárka utig elég is az elítél-teknek, mert 1928. évben például mindössze öt büntetést szabtak ki a hercegség területén. Ezt az öt delikvenst is azért irták föl a rend-őrök, mert éjnek idején lámpa nélkül menték hajtani a kocsijukat. Amint látható tehát, a rendőrség éberem ügyel a rendre, bár létszá-muk meglepően csekély: össze-vissza három fő.

URALKODÓ — CIVILLISTA NÉLKÜL

Ez az operettállamocsk a Rajna felső fo-lyásánál, Svájc és Ausztria között fekszik, fő-városa pedig a Rajna csendes völgyében, ame-lyet kétoldalt a voralbergi és svájci hegyleg-termeztető szépsége és festői pompája szegé-lyez. A fejedelemség 159 négyzetkilométeren terül el, és ma az egész német nyelvterületen az az egyetlen monarchia. Uralkodója a nyolcvan éves Liechtenstein Ferenc herceg, a ki előtt bátyja, II. János ült a trónon. A nép-szerű előd szintén magas kort ért el: nyolc-venkilenc éves korában, 1928-ban halt meg. Ebből a nyolcvankilenc esztendőből hetvenet töltött a trónon. Bár országában nem sokat fordultott, uralkodásának hetvenedik év-fordulóját, kevéssel a halála előtt, emlékeze-tes módon ünnepelte meg: minden liechten-steini iskolagyermekket puhából fehér ke-nyérrel és izes kolbással vendégteltetett meg.

De II. János nagyobb cselekedetével is em-lékeztetett a uralkodását. Még 1865-ben lemondott minden állami járandóságáról és beárte pusztán a címmel és a hatalommal. Azonkívül, hogy a saját civilistáját töröltette, minden évben nagyobb összegeket is ado-mányozott az országnak. Népeinek, amely őt szinte atyjaként tisztelte, évtizedeken át nem kellett adót fizetnie, mert II. János a saját házipénztárából rótta le azt helyettük. Így világháború után sem ismerkedtek meg a fényűzési és vigalmi adózás nemese intézmé-nyével, ellenben a legválságosabb időkben is csak egy százaléknál kereseti adót és három-negyed ezreléknél vagyonadót kellett fizet-niük.

Az adózás terén jelenleg is ez a paradicsomi helyzet áll fenn, úgy, hogy Liechtenstein hercegség ma az adófizető polgárok Eldorá-dója.

A fejedelemségnek 1928-ban mindössze 80 millió svájci frank volt az adóssága. Ezt már vissza is fizették volna, ha 1927-ben a hara-gos Rajna el nem önti az országot, ami miatt az államocsk a jobb kölcsonre szorult. A li-liputi állam, amely 1866. óta Ausztriára tá-maszkodott, 1921. februárjában áttért a svájci frankra, 1923-ban pedig vám- és valuta-uniót kötött Sváccal, úgy, hogy ma a gazdag Svájc árnyékában húzódik meg.

DICSŐ FEGYVERTÉNY SZAZ KATONÁVAL

A Liechtenstein hercegek kastélya Vaduz fölött, a hegyen épült. A kastély és az azt környező gyönyörű panoráma nyomban meg-ragadja az idegen figyelmét. Hát még, amikor az ember végigjárja a vár néhány termét, a hol a muzeum van! Bizony, összegyűjtötték itt a békeszerető ország hadi emlékeit is. Üveg-alatti őrzik például azt az egyenruhát, amely-ben egykor a fejedelem katonái csatáztak. Mert megtörtént egyszer, 1866-ban, hogy az országból katonaságot indítottak el az olaszok ellen. Százfőnyi katonaságot! A derék liech-tensteiniak ott álló napig harcoltak akkor, s hadviselésük olyan eredményes volt, hogy száz-harcos helyett — százegy jött haza győzedel-mesen.

HADIÁLLAPOT ÉS — FUG- GETLENSÉG!

Liechtenstein János herceg ezek után nem teketóriázott sokat, hanem 1868-ban végkép-pen eltörölte a föld színéről hadseregét, ki-mondván, hogy a polgár csak háború idején köteles fegyvert fogni. Attól fogva nincs is a kis operett-államban katonaság, s e téren lépél minden európai nációt. Amint maga a közben

elaggott herceg mondogatta: a fejedelemség-Papirion Königrätz idején Poroszországgal is hadiállapotban volt.

Jellemző, hogy II. János herceg még a vi-lágháború alatt is hadiállapotban levőnek te-kintette magát Németországgal szemben. Eb-ből azután az apró országocskának nagy elő-nye származott. Az antántnak rendkívül tet-szett ez az „ellenséges” érület, ugyanígy, hogy megkötve a versaillesi békét, biztosítá-ták Liechtenstein függetlenségét.

A PARLAMENTNEK NEM JAR FIZETÉS

Liechtensteinban van pénz, Liechtenstein-ban van munka. Az 1928. év folyamán egyet-lenegy munkanélküli volt az országban, az is csak egy hónapig állott dolog nélkül. Hiteles-ben bizonyítja ezt a parlament akkori zár-számadása, amely az idevágó tételt így köny-veli el: munkanélküli segélyezésre 80 svájci frank. Ugyancsak ebből a zárszámadásból der-ül ki, hogy a kormány gondoskodik az el-aggott, rokkant szülészokról is, helyesebben mind az egyről, akinek évente 380 frank kegy-díjat utalnak ki. Persze, könnyű az ilyen gondoskodás ott, ahol csak egy munkanélküli és egy kiérdemesült szülész nő van.

Mindebből látnivaló, hogy a liechtensteini monarchiában mindenki juthat pénzhez. Pénzt

Megölték és halála után dobták a sinekre a tusnádi német nevelőnőt

A holttest egy napig hevert a sineken
s körülötte nem voltak vérfnyomok

Csikszereda, augusztus 26.
Több ízben is beszámoltunk arról a megrendítő tragédiáról, amely a tusnádi vasuti hídton nem messze játszódott le. A tragédia áldozata Schuster Katalin német nevelőnő, akit úgy találtak meg a sinpáron, hogy törzse a töltésen kívül fe-küdt, lemetszett feje pedig a sinek kö-zött.

A borzalmas lelet felfedezése után olyan hírek terjedtek el, hogy a tus-nádi sinek mentén nem öngyilkosság, hanem rendkívül titokzatos bűntény történt.

Schuster Katalin nem öngyilkos lett és nem maga feküdt a vonat elé, hanem meggyilkolták s csak holttestét fektet-ték a sinekre, hogy azt a látszatot keltsék, mintha öngyilkosság lett vol-na.

Több jel mutat arra, hogy ennek a felte-vésnek van is valami alapja.

Megállapítható azonban az is, hogy a rejtélyes haláleset ügyében az illeté-kes hatóságok nem jártak el kellő ala-possággal.

A csikszeredai ügyészségtől az ügyész nem szállt ki személyesen a tragédia szin-helyére s ott csak a helybeli csendőrség végzett nyomozást.

Igy aztán nem sok figyelmet fordítottak annak a feltűnő ténynek, hogy a sineken nem találtak meg azt a vér-tócsát, amely ilyen esetekben körülbe-szi a holttestet.

A holttest, — amely egy napig feküdt a

ott csak tizenhét ember nem kap. Nem kap pedig elsősorban az uralkodó, másodsorban a külügyi képviselő, harmadsorban pedig az a tizenöt ember, aki a parlament tagja. Az ország gyepölőszárát ugyan tizenhat ember tartja a kezében, amióta a polgárok 1921. évtől fogva a fejedelemsadta szabadságjogaikkal tizenöttagu országgyűlést választhatnak, de fizetést csak az ezek által megválasztott tizenhatodik tag, a miniszterelnök kap. A mi-niszterelnök, vagyis helyi meghatározás szer-int kormánytanácsos 1928. augusztus 4-ig Schaedler, a vaduzi gimnázium tanára volt, azóta pedig Joseph Hoop dr., akit közben az új uralkodó, az agg I. Ferenc is megerősített állásában. Az állami hivatalnokok közül a legmagasabb fizetése a kormányfőnek van: évi 7500 svájci frank. Igaz viszont, hogy min-den egyes tárca ügyét neki kell ellátnia, ami nem éppen kis dolog.

A tizenöttagu országgyűlésen kívül az egyet-len külügyi képviselő sem huz tiszteletdíjat.

A monarchia állami költségvetése érdekes tételekben mutatja be ezt a boldog Eldorá-dót. A parlament fenntartása évente 6000 svájci frankba, tehát nem egészen 7000 pen-gőbe kerül. A külügyi hivatal évente 20.000 frankot emészt csupán föl. A háromtagu rendőrség a rendet évente 9600 frankért tartja fenn. Hadügyi kiadás természetesen nincs, az iskolai ügy pedig alig számít tehernek. Az or-szágnak ugyan harminc különböző és modern iskolája van, de ezekről a legnagyobb részt az alapítványok gondoskodnak. A liliputi állam bevétele 1928. évben 625.000 frank volt, kiadá-sa 553.000 frank. A következő esztendőben a bevétel meghaladta az 1 millió frankot, a ki-adás viszont 750.000 frank volt. A költségve-tési számok még jobban emelkedtek 1930. év-re, amikor a bevételi rovat 1 millió 169.483 svájci frankot tüntetett fel. Ugyanakkor a ki-adás 1 millió 044.896 franknak bizonyult.

A költségvetések aktivitását, persze, előmoz-

dítják azok a rendkívüli bevételi tételek, amelyeknél az uralkodó szerepel, mint nemés adományozó. De kiderül ezekből a költségve-tésekből az is, hogy a hercegség főbevételei forrása az adók helyett az okirati és bélyeg-illetékek sziklájából csörgödez elő. Azokból az illetékekből, amelyeket a letelepülő vállala-tokkal rovatnak le. Volt például egy 12 millió-s alapítókét bejelentő vállalat, amelynek 250.000 franknyi illetéket kellett lerónia. Ekkora ösz-szeg pedig a fejedelemség kiadásainak leg-alább egyharmadát biztosítja.

FORRADALOM AZ ÉDENKERTBEN

A független Liechtensteinban, amely a saját törvényei szerint él, minden tekintetben elő-segitik a letelepülést, hiszen az állampolgár-sággal is hamarosan megajándékozzák az ide-gent. A miniszterelnök tehát igen célirányosan végzi a dolgot. Dolga pedig éppen elég van, lévén, hogy minden tárca az ő hatáskörébe tartozik. Nemcsak a vándorkereskedelem apos-tolai fordulnak hozzá iparigazolványért, ha-nem a szulieladásokat, tekemérközéseket és egyéb mulatságokat is neki kllé engedélyez-nie, amely engedélyek azonban szerte a lili-puti államban díjmentesek.

Végeztül még csak annyit illik talán meg-említeni, hogy a világháborút követő forra-dalom nyomtalanul mult el ebben az apró édenkertben. A föld egy nagyon kicsit me-grengett ugyan itt is, de végül is ment tovább minden a maga útján, úgy, mint azelőtt. Most ez a nép a legboldogabb a vén Európá-ban, annak is a legkisebb országában, mert még a hasonlóan törpe monacoi fejedelemség-nek is kétszerannyi állampolgára van. Ezzel szemben viszont a liechtensteini uralkodóher-ceg család birtokai tizenkétszer akkora terü-leket foglalnak el Ausztriában, Csehország-ban, Morvaországban és Magyarországon, mint amekkora maga ez az apró monarchia.

Huray István

FÉRFIDIVAT

Erről eddig még nem írtam, mert kevés fantázia volt abban a kétszöves középemgo-bolványban, amit nadrágnak nevezünk, ab-ban a szomorú és furcsa lefetyenben, amit kabátként hordtunk, nem is beszélve a mel-lényről, amely kétoldalt amputált, hátán fol-tarabbal összetartott, elől félbemaradt torz-keáció. A mellény a leghülyebb kelléke az emberi öltözködéseknek: a kabát hiányosságá-nak félbemaradt kiegészítése, amelyen renge-teg gomb tart össze egy nagy semmit. A gal-lérről és a nyakkendőről nem is beszélék, ezekhez képest a honolui hölgyek orrkari-kája és a zanzibári démonok ajakmeghosszab-bító fabetéte nagyszerűen praktikus és nélkül-özhetetlen ruházati cikkek.

De most új férfidivat indult utnak valamely francia fürdőhelyen. Most már érzem, hogy összes eddigi reszortjaimat hamarosan sutba dobom és átspecializálom magam a férfidi-vatra.

Az új férfidivat első jelentősebb eseménye, hogy minden színes inghez máslymen színű gallér való. A kék inghez például barna gal-lér, a sárga inghez zöld gallér. Ez az újítás szívemnek muzsikaszó, lelkemnek május-i gyöngyharmat. Eddig, ha kivettem egy inget, meg kellett keresni a hozzávaló gallért. Ki kellett ráncigálni az összes gallérokat, feldul-tam a szekrényt s mire végül megtaláltam a megfelelő gallért a nagy fehérneműhalmaz-ban, amely eközben a szekrényből kimászott a padlóra, elveszett az ing. Most az ember csak odamegy a szekrényhez, kiránt valamit jobbról, valamit balról és kész a divatos ösz-szeállítás.

Még szebb a másik újítás: fehér nadrag pi-ros kockákkal.

Ha már itt tartunk, bizonyára lehet majd a nadragot batikolt képekkel díszíteni, színes tájképekkel, csokoládó galambokkal a nadrag egyik felére, hegyesucos, vizeses tájképet a másik felére. A jobb térdekre gyümölcsös csendéletet festetek, a bal térdekre a tavaly-előtti babám portréját profilból.

Persze ez már művészi izlés dolga. Lesz, aki a nadrag hátsó részére inkább a hitelezője por-tréját festeti, lesz, aki némely rokonát örökít-teti meg ott.

Milyen szép is lesz, mikor a férj azt mond-ja a feleségének:

— Ugyan szívem, add csak ide a kínai-táj-kép nadragot... tudod, amelyiknek a kifolto-zott részén a kedves mamád van... De ha esik az eső, jó lesz az alföldi táj-nadrág is, csak azon már át kellene festeni a gémeskutat.

Remélem, hogy a nadrag csak kezdet s nem-sokára ilyen művészi lehetőségeket nyújtó lesz a többi ruhadarab is. A kabát hátára igazán szép sportképeket, szerelmi jeleneteket lehetne festeni... Adóhivatalokban, utlevélsztyályokon, a postán, stb., az ember egész jól elszórakoz-nék a nagy tolongásban mások hát-képein. A festészetnek még tágabb térrel nyújthat aztán, ha ez a divat behatol a fehérneműbe is. Adódhatnak bizony alkalmak, amikor igen jól jön, ha az ember legalább azokkal a ké-pekkal szórakozhatik...

Ezt nevezem praktikus — férfidivatnak!

— A VILAG LEGNAGYOBB EMELŐ-GEPE. Hamburgból jelentik: Egy itteni gyárban elkészült a világ legnagyobb emelőgépe, amelyet Oroszország rendelt. A hatalmas gépnek óránkint 175 tonna a teljesítőképessége.

Ujabb japán offenzíva egy kínai tartomány ellen

Peking, augusztus 26.

Ujabb jelentések szerint a japán csapa-tok kiterjedt fronton megindították az offenzívát Jehol délkeleti tartomány el-len. A kínai csapatok csak igen gyenge ellentállást tudnak tanusítani. Szemmel-láthatólag a japánok

Jeholt is be akarják kebelezni az új mandzsu államba.

Kínai kormánykörökben is teljes pesszi-mizmussal szemlélik az eseményeket, mert a japán betörés ellensúlyozására nincs megfelelő haderő. Chiang-Sue-

Hasznos tudni, hogy SCHMIDTHAUER termé- szetes Ismandi

keserűvizében a természetnek hatalmas
gyógyító ereje érvényesül
Utastás minden palackhoz mellékelve!
Kapható mindenütt!

Liang tábornok a nagy kínai fal déli ré-szén vonta össze csapatait, ami Jehol tar-tomány feladását jelenti.

Más nyelvet beszél a férfi és mást a nő

Indokínában, Sziámban külön nyelvet beszél az arisztokrácia, melyet tilos volt használni a pórnépek. Ez az antidemok-ratikus rendszer még a háború után is érvényben volt; most néhány héttel ez-előtt a sziámi uralkodót alkotmánymódo-sításra kényszerítették alattvalói, még pedig forradalmi uton. Azóta talán egy nyelvet beszélnek Sziámban. Mindezt előrebocsátottuk, mert a fentebb említett érdekes hír szerint vannak karaibai tör-zsek, ahol a férfiak egész más nyelvet be-szélnek, mint a nők. Bővebb felvilágo-sítást e népszokás indokairól nem ad a hír. Annyit tudunk a karaibokról, hogy ámbátor azelőtt kannibálok voltak, mégis igen okos nép. Hisznek Istenben is, de leginkább hisznek abban, hogy a vi-lág tele van nőnemű gonosz szellemekkel. Talán innen a sokas, hogy más nyelven beszélnek, mint az asszonyaik. Nem akar-ják, hogy a gonosz szellemek megértsék őket és kiléssék gondolataikat.

A fiu titkolózik

ÖNAGYSÁGA A MAMA

Mintha a telefon is tudta volna, hogy türelmetlen szívből jön a jelentkezés: riasztójelzéssel sirt-ritt a csengő. Nem ösmerem rá a hangra, amint a huzalon át fülembe csuklott: — Rettenetes dolog történt, tanácsára van szükségem, jöj-jön tüstént!

A győtrelem megkövült jelképe, úgy fogadott a drága asszony. Csakhamar megértettem, a fiuval baj van, a tizenöt-estendő fiuval, romlott, elzüllött, amint rémülve hallottam az anyától. Jőidőbe került, amíg meghallgattam a tragédia összefüggő történetét.

Hetek óta tapasztaltam, a fiu titkolódik, rejteget valamit, megváltozott. Lefekvés előtt orvul párnája alá dugja fiókjának kulcsát, pedig eddigelő órája, pénztárcája mellett hagyta az asztalon. Végére kellett jánom a dolognak. Másnap éjjelig virasztottam az ágyban, be-lópódzkodtam a fiuhoz. Szívem a torkomig dobogott fel, halántékom lüktetett, fáz-tam, féltem, gonosztevőnek éreztem magamat, amikor vékony holdfényben ágyá-hoz settenkedtem. Mélyen aludt, egész nap sportolt a szegény. Lassan-lassan, aléltan a félelemtől, a vánkosa alá nyul-tam, — megvan! Lopva lépve vissza, ki-nyitottam az ő külön fiókját az irodában, — megvan! A csomag szépen összekötöz-ve....

— ???
— Szerelmeslevelek! Két arcképpel, több száraz virággal. Megdermedtem. Egyszerre összeomlott lelkemben az oltár, amin az én tiszta gyermekem állott. Jött a piszkos élet és elrabolta tőlem. Már pirkadt, amikor magamhoz tértem. A kulcsot ugyanolyan módon, ugyanolyan szen-vedések között visszaloptam a fiu feje alá. Azóta szégyellek hozzászólni, lesü-töm a szememet, ha belép a szobába. Má-sodik kulcsot csináltattam a fiókhöz, né-hány levelet félre is tettem. Olvassa csak.

Átolvatam a különösen súlyos okmányo-kat és konstátáltam, hogy a legbűnösebb mondat körülbelül így hangzott: „Buksi, Buksi, képzelje csak, ma délelőtti kihiv-tak a fizikából. Épp Buksira gondoltam, amikor egyszerre csak hallom, képzelje csak, mintha másvilágból szólítottak vol-na, mit tudok a légszivattyúról. Képzelje csak, majdnem a Buksi fejét rajzoltam a táblára a légszivattyu helyett...” Nagyon kedves levél volt, stílusát jellemezte, hogy minden mondatát a „képzelje csak” ve-zette be, bünt nem találtam az írásmü-vekben, legfeljebb a helyesírás ellen. El-nevettem magamat, mire nagyon kikap-tam a szép mamától, aki végül cinikus-nak nevezett.

Hogy mit mondtam a mamának? Ugyan-azt, amit minden anyának szeretnék el-mondani. Igaz, ez ártatlan történet mö-gött a gyermeknevelésnek egy nehéz problémája rejlik. Vannak modern anyék, akik kedvtelve nézik, sőt istápolják gyer-mekeik koraérettségét és mókázva mu-at-nak, amint kiskoruk kacér dámát és gáláns lovagot játszanak. Ostobaság és lel-kiismeretlenség. De vannak anyák, akik a nőstény oroszlán féltékenységgel fi-gyelik és félreértik a zöld érzelmeket. Ez is tulzás. Hiszen a tavasz ébredése zen-ge szívekben korán szokott bekövetkezni, tiszta öntudatlanságban és bájos önkén-telenségben. A kamasz leány, aki fizika-órán a légszivattyút összetéveszti Buksi fejével, a lurkó, aki meghatottan teszi fél-re a száraz virágokat, bimbózó emberpár, akik a gyermekszóba nyílt ajtaja előtt ábrándoznak. És esetük tipikus példája a szennytelen gyermekvonalomnak, a ka-maszkor első komolykodásának, a látha-tatlan bajusz megpödrésének. De a test-véries romantika veszedelmes utra is te-reldhetik, ha az anya tulzó ijedelme olyasmire figyelmezteti a gyermeket, ami-re azok nem is gondolnak.

— Maga, drága szép asszony, egysze-

rűen féltékeny az első érzésre, amely az anyai uralomnak kizárólagosságát kétség-bevonja, — és ezzel a szellemes mondás-sal elbucsuztam, fölényesen, mint a régi francia színműben az axiómiákat csillog-tató rezonőr. Nem mondhatnám, hogy ke-gyes elbocsátásban lett volna részem.

Ma azután újra sürgősen magához ké-retett az én kedves barátnőm. Még szo-morubb volt, még idegesebb. — Nézze, mit találtam ma éjjel a fiam fiókjában! — És ezzel egy árkus papirost adott át, amelynek fehér sivatagján vastagon ki-kaligrafált betűkkel a következőket lehe-tett olvasni:

!!! Mama!!! Nem illik spionkodni!!!

És pirulva kérdezte tőlem a lesújtott mama: — Mit szól ehhez?

— Ugy kell magának, — mondtam mély meggyőződéssel.

(G—LY)

A zajzoni erdőben a medve összemarcangolt egy falusi asszonyt

Brassó, augusztus 26.

Tegnap délután életveszélyes sérülésekkel szállították az új Mărzescu kórházba Pitis Ecaterine zajzoni asszonyt.

Pitis Ecaterinának borzalmas kalandban volt része. Zajzonban lévő kertjük nem mesz-sze fekszik az erdőtől, ahol az asszony tizen-kétéves fia a kecskéket szokta őrizni.

Szerdán reggel szokás szerint ismét kihaj-totta a geyrek a kecskéket. Időközben azon-ban szülei elküldték valahova és így az álla-tokra az asszony ügyelt fel a fiúcska vissza-térteig. Egyszer csak megrémülten látta, hogy az állatok veszett futásnak erednek, majd az egyik kecske véres cafatokra szedett testére bukkant. Azt hitte, hogy farkas tá-madta meg az állatokat és kiabálni kezdett. Közben nem vette észre, hogy közvetlen kö-zelében hatalmas medve áll.

A medve a kiabálásra rárohant az asszony-ra és marcangolni kezdte. A szerencsétlen nő rémületben tovább kiabált, mire a medve megijedt, elszaladt, majd ismét visszatért és

rárohant a tehetetlen Pitis Ecaterinára. Ezt többször megismételte, egészen addig, míg az asszony eszméletlenül terült el a földöt. Ek-kor a medve, amely állítólag a halottakat nem bántja, otthagya az asszonyt.

Közben a közelben lévő emberek az asszony segélykiáltásaira hozzárohantak és hazavit-ték, majd beállították a brassói Mărzescu kórházba. Pitis Ecaterinát megvizsgálták és megállapították, hogy a medve betörte két oldalbordáját és a nyakán okozott igen su-lyos sérüléseket. Állapota életveszélyes. A fa-lusiak nem emlékeznek rá, hogy mikor ga-rázdálkodott medve a közeli erdőben.

Eltemették Lábass Jucit

Budapest, augusztus 26

Ismeretes, hogy Lábass Juci holttestét, tekintettel a meglepő hírtelenséggel be-állott halálra, felboncolták. A boncolás azt bizonyította, hogy

nem öngyilkosság, hanem szívszélhűdés okozta a művésznő halálát.

Lábass Juci eltemetésének most már sem-mi akadályja sincs s a gyászszertartást pénteken délután négy órára tűzték ki a Kerepesi-uti temetőben.

141 milliárd lej adóssága van a román államnak

Bukarest, augusztus 26.

A pénzügyminisztérium táblázatot ké-szített a román állam köztartozásairól, a melyben azt is előírja, hogy 1933-tól 1988 évig a költségvetésekből milyen tételek fordítandók törlesztésre és kamatra.

Ebből a táblázatból kitűnik, hogy az államadósság 99 milliárd, 993.230.206 lej, a háborús adósság pedig 39 milliárd 583.511.656 lej tesznek ki, összesen tehát 141 milliárd 141.299.622 lej.

CSAK JÓ ÁRUT LEHET ÁLLANDÓAN HIRDETNI

Aki hirdeti az megbe-csüli a vevőt, gyorsan, előnyösen szolgál ki és megnagyobbodott forgalom mellett je-lentékenyen OLCSÓBB ÁRAKAT számít!

FOGADJA MEG TANÁCSUNKAT: KÉRJE MINDENÜTT AZ ITT HIRDETETT MÁRKÁKAT! SZE-REZZE BE SZÜKSÉGLETÉT AZ ITT HIRDETŐ CÉGEKNÉL!

Karl Fröhlich és Tsa

vaskereskedés
Brassó, Hosszu-utca 30.
Telefon 221
Állandóan dusan felszerelt raktár minden kovács, lakatos, bádogos, ács, asztalos, építész, me-zőgazdasági
szükségleti cikkből, a legol-csóbb napi áron.
Nagy főzőkemence és főzőedény-raktár.

FIERĂRIE SPECIAL

A. ROSSTAUSCHER
Brassó,
WEISS MIHÁLY-U. 11 (13)
Épület- és butorvasalás, valamint minden vasáru és szerszám legolcsóbb bevásárlási forrása.

CIPŐK

„DERMATA“ a legjobb belföldi márka
„SALAMANDER“ ES „FOR-EVER“ a legjobb külföldi márkák

IPSEN
CÍPOARUHAZAK
Brassó Kapu-u 28
MEDGYES
SEGESVÁR

Record Ruhaáruházban

Brassó, Kapu-utca 1 sz. (Str. Regele Carol).

Nemcsak jót, hanem nagyon olcsón is vá-sárolhat.

Az árakat ismét leszállítottuk!

Férfi szövetruhák Lei 600.— től
Trench-coat „ 500.— „
Munkásruhák „ 240.— „
Szövet gyermekruhák 240.— „

Henna Royale

A közismert keleti hajfestő növény
Állandóan frissen raktáron. minden színárnyalatban
Kis doboz ára 100 lej
Nagy doboz ára 150 lej

HENOL ROYALE

A folyékony hajfestő szerek királynője
Minden kívánt színárnyalatban
Kis doboz ára 100 lej, négysze-res mennyiséget tartalmazó do-boz ára 250 lej
Díjtalan használati útbaigazi-tás. Más festőszerek által el-csontott hajszínt a legnagyobb gondossággal helyreállítunk.
Kérje minden nagyobb gyógy-szertárban, drogeriában, fod-rászüzletben és illatszertárban. Minden doboz magyarnyelvű utasítást is tartalmaz.
DORTHEIMER
Bukarest, Calea Victoriei 50

Petőfi összes költeményei egész vászonkötésben 65 lej, utánvéttel 85 lej. Kapható a Brassói Lapok könyvosztálya-ban.

Csak is

Westemear

cégnél Brassó, Szabadságtér 8
(volt Lensor 31—33).

találja meg a következő előnyöket:

Női osztályunkban: majdnem naponta bécsi és párizsi modellek utáni ujdonságokat, — garantált szo-lid jó árut — szolid, kedvező árakkal.

Férfi osztályunkban: az első-rangu bukaresti Cehoslovaca RT.-nek gyári lerakatát!

Mérték osztályunkban: ki-fogástalan szabást, a Scherg-gyár kü-lönlegességeit a legjobb kivitelben.
Olcsó férfi és gyermek ruházati osz-tályunkban: a legolcsóbb árut is közismert jó minőségben.

Eredeti gyári árak!

Telefon 710.

A közp. hiteliroda tagja.

BENEDIKT SCHROLL'S SOHN gyártmányai, va-lamint Crep de Chine előnyös árak mellett

DEPNER és ROTH-nál

BRASSO, KAPU-UTCA
A Brassói Központi Hiteliroda tagja.

Simon Judith

művirág-gyarában szerezheti be a legmodernebb kalapvirá-gokat, gyári áron.

Bukarest, Str. Găbrveni 59, I. emelet.

„Continental“

Írógép és számológép javító műhely

Brassó, Mihail Weisz 19

A TUNDERUJAK állandó-an kapható a Brassói Lapok könyvosztályában. A legjobb magyar női kézimunka lap ára 45 lej. Vidékre portóra a pénz előleges beküldése mellett 50 lej.

Hírek

A pipás ember

Ugyancsak más a pipás ember, mint az egyéb dohányos. Aki szenvedélyesen cigarettázik, az a rohanó, modern kor fia. A pipás ember azonban a hagyomány: ráérően, lassan, tudatosan élvezte a pipát és míg a cigarettás ember élvezte a sóvár gyorsaságát, a pipásé a tempós, bölcs öröm.

Ilyen bölcs pipás a debreceni református püspök, Balhazár Dezső. Sok egyéb tudománya mellett igen érti a pipázást is. Mert, ahogy azt higgye a laikus, hogy pipázni valamit egyszerű semmiség volna: rágyújtani, aztán színni. Szó sincs róla. Roppant nagy tudomány ez, mely sokfelé ágazik is. A pipázás technikája már magában véve nagy gyakorlatu kezét és szemérméket kíván. A rágyújtás valóságos ceremónia, a legkülönbözőbb mozdulatokkal: hogyan kell lengetni a pipát le és fel a levegőben, hogyan kell a fűdűszót alkalmazni, hogyan kell a szelelést ügyes, erőteljes és gyors szipakolással megindítani. Valósággal kopogni kell annak a szipakolásnak, akár a gépfegyver. Magához a pipához külön kell érteni: szárának tisztogatásához, tájéklájának szeszélyes és kényes természetéhez. Meg aztán maga a dohány is hozzátartozik. Mint ahogy a különböző helyeken termelt és különböző évszázadok borfajtáknak vannak nyelvei, úgy kell érteni a százféléle dohány zamatához is, mert mind különböző az, akárhany.

A maga dohányjára igen büszke Balhazár püspök. Félte őrzött szitában tartja s ha kedves vendége jön, annak hosszú magyarázatát és áhitatra való felszólítást mellett szokta odakinálni a szitát. Így kínálta meg nemrégiben Rácz Albertet is, hajdani iskolatársát és jóbarátját, aki valamilyen egyházi gyűlés alkalmából ellátogatván Törökszentmiklósról Debrecenbe, vendége volt a püspöki laknak.

Igen izlett Rácz Albertnek a püspöki dohány. Bőlingatott hozzá, élvezte. De egyszer csak elborult az arca.

— No mi baj? — kérdi a püspök.

— Az jutott eszembe, hogy igen nehéz sorom lesz nekem, ha ígéretedhez képest állatagsz hozzád Törökszentmiklóra. Mert ezt a vendéglátást jó magyar módon viszonzni szeretném, de honnan vegyek ehhez méltó dohányt, hogy majd megkinálhassalak vele? De fogadom, hogy az éppen ilyen jó lesz.

Nagyon tetszett ez a gond a püspöknek. Pipás ember éppen olyan büszke a dohányjára, mint gazdaember a lovára. És maga is kíváncsi volt, milyen dohányjal tömte meg a pipáját Törökszentmiklóson.

— Azt már nem hiszem, hogy ilyen jót tudsz szerezni.

Nemsokára elérkezett a szentmiklósi utazás ideje. Músort előadás volt ott, nagy fogadtatással, képpelölökkel, bandériummal, lobogókkal. Igen szép volt, ott voltam magam is. Este Rácz Albert látta vendégül az odaütazott urakat, meg a helybeli előkelőségeket. Nagyszerű vacsora volt, de láttam a püspökön, hogy csak a pipát várja.

Jött is a pipa vacsora után, a házigazda nagy szertartással hozta a püspöknek, maga tömte meg a pipát szeretetteljes gondattal, saját kezével. Saját maga szolgált tüzzel is neki.

— Most aztán kíváncsi vagyok, kegyelmes püspököm, mit fogsz mondani ehhez a dohányhoz. Illendően szerettem volna viszonzni a te remek dohányjodát és azt gondolom, sikerült is. Hadd halljuk, mit szólsz hozzá?

— Ejnye, — felelt a püspök, — hát csak nem fogok azonnal válaszolni? Alig szívtam még belőle egynéhány szippantást. Nem lehet az ilyen dolgot elhamarkodni. Ismerkedni kell a zamatával, próbálgatni, kóstolgatni. Majd egy negyedóra múlva megmondom.

— De őszintén.

— Őszintén, ne félj.

A püspök pipázott tovább. Tünődve pőfékelt, látszott rajta, hogy nagyon becsülgeti magában a dohányt. Az arcok várakozva fordultak feléje, milyennek fogja találni a Rácz Albert dohányját. De ő sehogys tudott véleményével elkészülni. Amellett észrevett valamit furcsaságot a feléje forduló arcokon. Valami hamisat és jókedvűt. Hopp, vigyázzunk, gondolta magában, ezek itt forralnak valamit, ezek a ravasz szentmiklósiak. De

hogy mit forralnak, sehogys tudott rájönni.

A házigazda a negyedóra elteltével sürgette a püspök kritikáját. Tessék nyilatkozni, milyen, a dohány. De a püspök óvatossan a fejét csóválta.

— Nem nyilatkozom, mert látom az arcokon, huncutok, hogy valami hamisságban sántikáltak. Ki vele, milyen dohányjal tömte meg a pipáját.

— Szíjjál csak még egyet belőle és gondold vissza az én debreceni látogatásomra.

A püspök szippantott egyet. Hirtelen világos lett előtte a dolog. És meghökkenve szólalt meg:

— Ejnye, te lókötő, hiszen ez az én saját dohányom! Honnan vetted?

Rácz Albert nyugodtan bólintott:

— Nálad loptam a szitából Debrecenben.

HARSANYI ZSOLT

— OCEANREPÜLŐK VISZONTAGSÁGA. Newyorkból jelentik: Néhány nappal ezelőtt, mint megírtuk, Montrealból három repülőgép indult egyszerre. Egy keresztül szelje az óceánt. Most azt jelentik hogy Hutschinson pilóta, aki egész családjával tette meg az utat, tegnap az Anticosti szigeten lévő Saint-Laurent öbölben leszállt. — A norvég repülő pedig veszedelmes kaland után szinte csodaszzerűen menekült meg az óceán-repülésből. A New-Foundland melletti Placentia-öböl felett óriási esőbe kerültek, úgy hogy kénytelenek voltak kétezer méter magasra felszállni, ahol viszont hózávar nehezítette meg útjukat. A motor felmondta a szolgálatot és a gép hatvan mérföldre Harbour-Gracetől a tengerbe zuhant. Szerencsére egy halászhárkának sikerült az utasokat megmentenie.

— Időprognózis. A budapesti meteorológiai intézet jelentése szerint tulnyomóan derült idő várható, erősebb nappali felmelegedéssel.

— Vogt-Weisz Edith zongoraművész nő szeptember 1-én kezdi meg zongoratanítását, a modern Tonika-Dó módszer szerint is. Jelentkezések Vár-utca 4, I em., d. e. 10—11-ig és d. u. 3—6-ig.

— SZÉNHDATÓK ITALTERMELŐK VILÁGKONGRESSZUSA AMERIKÁBAN. A bukaresti amerikai konzul közli, hogy 1992. november 14—18 között tartják Clevelandban (Ohio) a szénhidrátos italok (szódavíz, stb.) termelőinek évi gyűlését és nemzetközi kiállítását, amely azonban csak az érdekelte amerikai cégek gyűlése, az amerikai kormány hivatalos részvétele nélkül. Bővebb felvilágosítások nyerhetők ifj. Owens úrnál, Secretary, American Bottlers of Carbonated Beverages 726—729 Bond Building, Washington D. C.

— HAMIS EZRES A CSOMAGBAN. A galaci Nemzeti Banknál tegnap a helybeli Orstein et Goldstein cég egyik tisztviselője ezer lejesekből álló csomagot akart beváltani. A pénztáros, mikor a pénzt átszámolta, megállapította, hogy abból az egyik ezres bankjegy hamis. — Azonnal értesítették a rendőrséget, amely megindította a nyomozást.

— HÓ ÉS FAGY A BUCSECSÉN. Néhány kiránduló, aki most érkezett le a Bucsecsről, elmondta, hogy a múlt este, ken a havas csucsain a hőmérséklet zéró alatt nyolc fokot mutatott. A Carajmanon, Omulon és Maroron vékony hóréteg van. Jelenleg a hőmérséklet zéró (s plusz két fok között) mozog s a felmelegedés megkezdődött.

— A VONAT ELÉ VETETTE MAGAT EGY ALLOMÁSFŐNÖK. Budapestről jelentik: Reinitz Lajos államvasuti felügyelő, volt nagytétényi állomásfőnök, idegkimerültségben a kelenföldi pályaudvar közelében a gyorsvonat elé vetette magát, mely halálra ronesolta.

★ FAYARD: SZERETNI — GYÖTRELEM. A mai Kaméliás bölgy, díjat nyert regénye ára 32.— Lei. Szerelmem és Tragédiám. Az utolsó cári pár és Rasputin intimitásai, tragikus bukása. A 300 oldalas könyv ára 72.— Lei. A pénzt bélyegeken is lehet küldeni, a portó külön 10 lej. — Brassói Lapok könyvosztálya.

Aszra (Apolló) Mozdó

BRASSO
Telefon 546

Még csak ma pénteken és szombaton fut a

„KUBA VIRÁGA“

Az 5—7-ig tartott előadás rendes helyárakkal. — A 7 és 1/2 10 óras előadások 5 lejjel felemelt helyárakkal.

Szünetben a rendkívüli indián

Dr. KING és MILLY MÉDIUMA

Vasárnaptól kezdve

„TIED VAGYOK REGGELIG“

JENNY JUGÓ és HERMANN THIMIG-el.

AUGUSZTUS 28.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Brassóban már mindenki

B. Z.

könyvvel vásárol,

mert a „B. Z.“ eddig még nem létezett előnyöket nyújt.

Ha vásárolni megy vigye magával

B. Z.

könyvét és minden vásárlása után pénzből jelentős összeg visszatérül.

Ha még nincs

B. Z.

könyve, kérjen!

Díjtalanul kiadja Önnek a „B. Z.“ központi iroda, Brassó, Str. Mihail Weiss 35. Tel. 574.

Gyűjtse a

B. Z.

bélyeget, készpénzt kap érte!

Belefult a csatornába

Calarasban néhány tiszt a Borcea csatornában fürdött. Eremie Constantin, a vaslui tisztiskola abszolvense, uszás közben elvesztette erejét és fudokolni kezdett, mire társai bákába ültek és megmentésére siettek. A hullámok azonban clyan erősen csapdostak, hogy a bákának mindkét evezőlapját eltörték, úgy hogy mire a mentők odaértek, Constantin már elmerült a hullámokban.

— Kihalaszták a Niobe parancsnokának a holttestét. Berlinből jelentik: Egy német torpedóromboló az Északi tengeren holttestet talált, amelyet ki is halasztott. Megállapították, hogy a több nap óta szabadon uszó holttestben Engels Siegfriednek a borzalmas szélvihartól felfordított Niobe iskolahajó parancsnokát találták meg.

— Amikor arcszine fakó, szürkessárga, és tekintete bágyadt, amikor szomorú, nyomott hangulat és nehéz álmok gyötörnek, amikor epéangás, gyomorfájás, felfúvódás és fejfájás kózzak, olvankor tanácsos néhány napon át reggel éhgyomorra 1—1 pohár természetes „Ferenc József“ keserűvizet inni. Az orvosok azért rendelik a Ferenc József vizet oly gyakran, mert ez sok esetben a rosszullét okát gyorsan megszünteti és az egész szervezetet felfrissíti. A Ferenc József keserűvizet gyógyszertárakban, drogeriákban és gyógyszerüzletekben kapható.

— Sikksztás egy munkássegélyzőnél. A brassói rendőrségre több feljelentés érkezett Klusch Ferenc Sztítás-utca 53. sz. alatti lakos ellen. A feljelentésekben Kluscho azzal vádolják, hogy a német-szász munkássegélyző egyesületnél lévő alkalmazásban, az egyesület tagjaitól horribilis összegeket vett fel és azokkal nem számolt el. A rendőrség Kluscho Ferencet letartóztatta.

★ Orvosi hír. Dr. Fejér orvos szabadságáról visszatért és dr. Zakariással együtt nyitott orvosi rendelő intézetében Brassó, Str. Mihail Weiss 7. újból rendel bel, nőgyermek, bőr-, nemi és bejáró sebész betegeknek d. e. 9-től 1-ig és d. u. 3—7-ig.

— Marólugot ivott egy lopás miatt körorzott. Kiscsuk Mária Hosszu-utcai lakos tegnap marószódával öngyilkosságot követett el. Tettté idejekorán észrevették, kórházba szállították, ahol gyomormosást alkalmaztak és állapotában lén a ges javulás állott be. Kiderült, hogy a nő különböző lopások miatt körorzik.

— ELOFIZETŐINK kísérők figyelemmel a címkéjükön feltüntetett lejáratot. A lap zavartalan expedíciója érdekében gondoskodnak idejében a lejárt előfizetés megújításáról s ha akár póstán, akár megbízottunk útján megújították az előfizetést, figyeljék meg, hogy 8 napon belül az új lejárat szerepel-e a címkén.

MAGYARÁZAT.

— Mondd, papa, miért ábrázolják a gyözelmet mindig asszony alakjában?

— Ezt majd megérted fiam, ha házas lesz.

(Gringoire.)

B. L. 9. OLI:AL

Sport

Huszonhét brassói atléta indul a predeáli országos versenyen

Brassó, augusztus 26.

A Predeal Sport Club augusztus 28-án vasárnap, pályavárató atlétikai versenyt rendez országos jelleggel, melyen megjelent a király, valamint Mihály nagyvajda is. E versenyen, főleg predeáli, bucaresti és brassói versenyzők indulnak, mivel ugyanekkor Temesvárt a Kinizsi rendez nemzetközi versenyt, melyre az ország nyugati részének atlétái neveztek be nagyszámmal.

Brassóból 27 atléta indul a versenyen. Az Olympiából Csegezy György, Ruck János, Ruck Pál, Schmidt János, Schlandt Ernő, Reisel Reinhold, Klöckner Rudolf, Orendt Volkmar, Láhni Frigyes és Mergler Rudolf indulnak. Az Astrából Herold

Constantin, Raileanu Vasile, Popovici Péter, Vlaicu Nicolae, Handrea Alexandru, Balea Nicolae és Buciu Mihail. Az IAR-ból Gál Lajos Kovács József, Kobriza András, Harangzó Imre, Romaniteanu Ioan, Margineanu Gheorghe, Tőkés Gyula, Darkó Áron és Grandpierre Ernő. — Kézdivásárhelyt Soós József fogja képviselni aki újból kísérletet tesz a kétkezes gerelyhajítás rekordjának megjavítására. A verseny rendezőségében a központ felkérésére résztvesznek a brassói liga vizsgázott atlétikai bírói közül a következők: Ruck József, Giuvelea Ioan, Kiszely János, Buciu Constantin, Căpătina Vasile, Gross Frigyes, Căpătina Nicolae, Măgăreanu Ioan, Székely Géza, Koty Imre, Oancea Dionisie.

Braila helyett Brassóban lesz az országos marathoni-verseny

Brassó, augusztus 26.

A nyár folyamán Brassóban rendezett rekordjavító marathoni verseny kitűnő megrendezése arr indította a romániai atlétikai szövetséget, hogy a szeptember 4-re kitűzött országos bajnokságot ne a megbízott Braila, hanem Brassó rendezze meg. A brailai liga is hajlandóan mutatkozott arra, hogy átadja e nagy verseny megrendezésének jogát a jól szervezett brassói ligának, mely a legnagyobb örömmel vállalta ezt a munkát.

A verseny a nyár folyamán megálapi-tott és pontosan leírt útvonalon folyik le. Start az Olympia pályán lesz, melyen négy kört szaladnak a versenyzők. Utána végig az Árvaház, Fekete és Kut-utcán, majd a vasútállomás mellett a prázsmári országuton végig Kőkös községig, innen vissza az Olympia pályára. A táv hossza pontosan 42.195 méter. Az országos rekordot Gál Lajos IAR tartja 2 óra 16.8 mp. idővel, de remélhető, hogy a szeptember 4-iki országos verseny nagy küzdelmében új rekord fog születni.

Rádió műsor

Vasárnap, augusztus 28.

Bukarest. 11.15: Gyermek-negyedóra. 11.30: Egyházi zene, majd szentbeszéd. 12: Hgv. 13: Gramofon. 18: Könnyű zene. 19.10: Jazz-muzsika. 20: Rádiószabadegyetem. 20.40: Gramofon. 21: A „Lilly bárónő” című operett előadása a stúdióból. — Budapest. 11: Hírek, kozmetika. 12: Egyházi zene és szentbeszéd a Szent István templomból. 13.15: Ev. istentisztelet, majd időjárás jelentés. Ezután: A m. kir. Operaház zenekarának a hangversenye. Vezényel: Komor Vilmos. 16: Gramofon. 17: Székács Elemér mezőgazdasági előadása. 17.45: Farkas Jenő és cigányzenekarának a hangversenye. 19: Paulini Béla és Gyarmathy népies helyszíni közvetítése a Balaton-mellékről. 19.45: Szalonzenekari hgv. 21: Nagy Endre előadása. 21.30: Kalix Jenő zongoraművész hgv. 22: Sport- és löverseny-hírek. 22.20: Színielőadás a stúdióból, majd cigányzene. — Bécs. 12.15: Dostal Victor orgona hgv. 12.45: A bécsi szimfonikusok hgv. 14.40: Könnyű zene. 15.30: A meidlingi munkások citara-körének a hgv. 17.30: Kamarazene. 19: A bécsi Volksoper zenekarának a hgv. 21.30: Serge Abronovic ária- és dalesteje. 24.15: A Römisch-zenekar hgv. — Heilsberg. 8.15: Kikötői hgv. Hamburgból. 14: Hangverseny Berlinből. 21: Szerenádok közvetítése a királyi kastély udvaráról. 24: Táncmuzsika. — Frankfurt a-M. 13: A Goethe-emlékünnepele közvetítése a Szt. Pál templomból. Beszél többek kö-

zött Gerhart Hauptmann és Gayl báró birodalmi belügyminiszter. 22.15: Goethe „Iphigenia Taurisban” c. tragédiája. 24.30: Könnyű zene. — Berlin. 18.50: Könnyű zene a rádió-kiállításról, majd a Nemzetközi Európa-körrepülés résztvevőinek visszaérkezésének a közvetítése. 22: Fuvószzenekari hgv. — Róma. 19: Ének és zenekari hgv. 22: Gramofon. 22.45: Lehár „A vig özveg” című operettjének az előadása. — Belgrad. 13: Gramofon. 14.30: A Tomislav-énekkar hgv. 19: Jazz muzsika. 21.55: A stúdió zenekari hgv. 22.50: Xilofon hgv. 24.45: Cigányzene. — Milánó. 22.30: Vittadini „Egy vidám lélek” című operája.

Hétfő, augusztus 29.

Bukarest. 13: Gramofon. 18: A stúdió zenekarának a hgv. 20: Rádiószabadegyetem. 20.40: Gramofon. 21: Kamarazene. 21.30: Előadás. 24.45: A hgv. folytatása. 22.15: Gramofon. — Budapest. 11.15: Az Állástalan Zenészek Szimfonikus Zenekarának a hgv. 14: Déli harangszó. 14.05: A Szimov balalajka-zenekar hgv. 18: Asszonyok órája. 19: A 70 éves Maeterlinck. Rubinyi M. előadása. 19.15: A m. kir. 1. hov. gy. eze. zenekarának a hangversenye. 20.45: Novella. 21.10: Erkel Gabi magyar dalokat énekel Kurina Simi cigányzenekarának a kíséretével. 22.45: Régi és új slágerek. 24.15: Időjárásjelentés, majd a Weidinger-szalonzenekar hgv. 1.30: Vörös Misi cigányzenekara. — Bécs. 13.30: Az Adler vonósnegyes hangversenye. 14.40: Gramofon. 18.55: Régi német népdalok. 21.30: A Boulanger zenekar hangversenye. 22.30: Cvcancara „A válsági vacsora” című operettje a stúdióból. 24.15: Táncmuzsika. — Varsó. 19: Hgv. 20.20: Könnyű zene. 22.15: Verdi „Traviata” c. operája gramofonon. — London. 22: Wagner hgv. 24.30: Bertini jazz.

Kedd, augusztus 30.

Bukarest. 13: Gramofon. 18: Könnyűzene. 20.40: Gramofon. 21: A stúdió zenekarának a hgv. 21.30: Előadás. 21.45: Ének hgv. 22.15: A stúdió zenekar hgv. — Budapest. 11.15: A Szervánszky-szalonzenekar hgv. 14: Déli harangszó. 14.05: Hgv. Király Mária (ének) és Szorád Fe-

renc (ének) közreműködésével. 18: Gramofon. 19.30: Magyar irodalomtörténeti előadás. 20: A postás zenekar hgv. 21.30: Szöllősy Zsigmond előadása. 22: A székesfővárosi koncertzenekar hgv. Horvay Erzsébet közreműködésével. 23.15: Hírek, előadás, majd Sovánka Nándor cigányzenekarának a hgv. — Bécs. 13.30: A Weidenhofer vonósnegyes hangversenye. 14.40: Gramofon. 17.20: Gitár hgv. 18.55: A Haupt zenekar hgv. 22.10: A bécsi szimfonikusok hgv. 23.45: A „The Blue Boys” jazz tancmuzsikája Egon Grosz (ének) közreműködésével. — Róma. 22.45: Vegyes hgv., majd japán zene (japán művészek hgv.) Utána tancmuzsika. — Hamburg. 21.20: Kis hgv. 23: Weber szerzeményei. 24.20: Vidám hangszer-kabaré. — Prága. 20.30: Klasszikus operett-részletek Max Roller (ének) közreműködésével. 21.30: Verdi „Aida” című operájának a közvetítése a prágai nemzeti színházból. — Milánó. 21: Vegyes hgv. 21.30: Gramofon. 22.30: De Gregori és Delle Ponti „Hasis” c. operettje.

Szerda, augusztus 31.

Bukarest. 13: Gramofon. 18: Vegyes hgv. 20: Rádiószabadegyetem. 20.40: Verdi „Troubadur” c. operája gramofonon. — Budapest. 11.15: Gramofon. 14.05: A rádió kvintett hgv. 18.10: Novella. 19: Farkas Vince cigányzenekarának a hgv. 20.15: Náday Ferenc felolvasása a régi Nemzeti Színházról. 20.45: Timkó Margit magyar zongora-hangversenye. 21.15: Surányi Miklós előadása. 21.45: A Mándits-szalonzenekar hangversenye. 22.50: Mátray Erzsébet és Somlai Artur előadó-estje, majd a Megyeri jazz hgv. és Magyar Imre cigányzenekara. — Bécs. 13.30: A Cerdá-vonósnegyes hgv. 15.10: Hangosfilm részletek gramofonon. 18.50: A Geiger zenekar hgv. 21: Beethoven „Fidélío” c. operájának a közvetítése Salzburgból. 24.10: A Holzer zenekar hgv. — Stockholm. 22: Leoncavallo „Bajazzók” című operája. 24: Modern tancmuzsika. — Róma. 22.45: Verdi: „A szicíliai éj” című operája.

Csütörtök, szeptember 1.

Bukarest. 13: Gramofon. 18: Vegyes hgv. 20: Rádiószabadegyetem. 21: Stefanovici tenorista dalesteje. 21.20: Szimfonikus hgv. — Budapest. 11.15: A m. kir. 1. honvéd gy. eze. zenekarának a hangversenye. 14.05: A Szikla vonósnegyes hgv. 18: Novella. 19: Berkó István előadása. 19.25: Hgv. Hont Erzsébet (ének), Farnadi Edith (zongora) és Kertész Lajos (ének) közreműködésével. 20.45: Klebelsberg Kunó gróf előadása a Nagy Magyar Alföldről. 21.15: A Sáray-cigányzenekar hgv. 22.30: Hírek. 22.45: A m. kir. Operaház zenekarának a hgv. Vczényel: Dohnányi. 24.15: Időjárásjelentés, majd tancmuzsika. — Bécs. 13.30: A Brunner vonósnegyes hgv. 14.40: Hubermann Bronisláv lemezei. 17.20: Hierl Ottó tenorista ária-hgv. 18.55: Északi zene gramofonon. 19.35: A Godwin-zenekar lemezei. 21.40: Az osztrák munkás-dalkör hgv. 23.45: A Pausperl-zenekar esti hgv. — Milánó. 21.20: A triesti rádió-kvintett hgv. 22.30: Selvaggi „Velencei május” című operája. — Langenberg. 22: Klasszikus keringők és indulók. 23: A német katolikus-napi hangversenyről „A német Miatyánk” című egyházi dalmű. — Prága. 21.50: Dal-hgv. 22.10: A karlsbadi fürdő-zenekar nagy hgv. közvetítése. 24.20: Orgona- és zongora-hgv.

Péntek, szeptember 2.

Bukarest. 13: Gramofon. 18: Vegyes hgv. 20: Rádiószabadegyetem. 20.40: Gramofon. 21: Al. Teodorescu hegedű-hgv. 21.45: H. W. Jianu flótahgv. 22.15: Tit Fotino-zongorahgv. — Budapest. 11.15: Hgv. Gávora Hilda (ének), Kertay Ferenc (ének) és Szijj Dénes (tárogató) közreműködésével. 14.05: Parádi József cigányzenekarának a hgv. 17.45: A fővárosi zenekar hgv. 19: Felolvasás. 19.30: Gramofon. 21: Bibó Lajos felolvasása „Az élet alakjai” címen. 21.30: Neumann László hegedű-hgv. 22.10: Szimfóni-előadás a stúdióból. 23.50: Időjárásjelentés, hírek, majd Horváth Gyula cigányzenekara. — Bécs. 13.30: A Silvng-vonósnegyes hgv. 14.40: Lotte Lehmann lemezei. 18.20: Nemes Aurél zenekarának hgv. 22: Bruckner VIII. szimfóniája. 24.10: Saljapin Feodor hgv. 24.30: A Henry Hall-zenekar hgv. Londonból. — Bresslau. 22: Heuberger „Az operabál” című operettje. — München. 21.25: A Werner-zenekar hgv. Nürnbergből. 22.45: Wolf „Corregidor” című operája. — Palermo. 22.45: Mascagni „Fritz pártás” című operája. — Langenberg. 22: Kurt G. Sell előadásának a közvetítése Newyorkból „Miről beszélnek Amerikában” címmel. 22.20: Hgv. a münsteri kastély-parkból.

Szombat, szeptember 3.

Bukarest. 13: Gramofon. 18: Vegyes hgv. 20: Rádiószabadegyetem. 20.40: Gramofon. 21: Előadás a stúdióból. 21.45:

Saxofón-szóló. 22.15: Román zene. Budapest. 11.15: A rendő-zenekar hgv. 14.05: A stúdió-kvintett hgv. 18: Gyermekelőadás. Majd hírek. 19.30: Héderváry Ferenc cigányzenekarának a hgv. 20.30: A fővárosi zenekar hgv. 22: Mit tizen a rádió? 22.45: Az operett fejlődése, XVII. rész: Oscar Strauss-est. 24.30: Hírek, majd Kiss Béla cigányzenekara. — Bécs. 13.30: A Macho-zenekar hgv. 15.45: Gramofon. 18.50: A Ganglberger-zenekar hgv. 20.50: A bécsi szimfonikusok hgv. 24.30: A Schieber-zenekar hgv. — Varsó. 22: Könnyű hgv. 24.05: Chopin-zene. — Palermo. 22.45: Lecocq „Madame Angot” c. operettje. — Róma. 22.45: Catalani „Dejanice” című operája. — Páris (Liffel torony) 22.30: Massenet „Thais” című operája. — Stockholm. 23: Stenhammar hgv.

Szerkesztői üzenetek

P. I. Annak, hogy az építendő házat okl. építőmester édesapja tervezze meg, semmi akadálya. Azonban, hogy a tervet a városhoz az építési engedély céljából beadhassa, szükséges egy romániai ipar-engedéllyel rendelkező vállalkozó aláírása. Ha földszintes a ház, úgy elegendő egy autorizált kőművesmester is, ha emeletes, úgy már építőmesteri aláírás kell. A tervet aláíró felelős vállalkozónak az építés színhelyén kell tartózkodnia. Az aláírással kapcsolatos költségek megállapodás tárgyát képezik. Egy ilyen felelős aláíró esetén semmi akadálya, hogy édesapja a munkába bekapcsolódhassék.

Többeknek (Marosvásárhely). Csak úgy lehet pénzéhez jutnia, ha a bank és az idegen adós is belemennek valamely tranzakcióba, ami már gyakorlatba is ment. Más módját igazán nem tudjuk.

S. F. Becses cikkét a nyugdíj ügyében feleslegesnek tartjuk közölni, mivel a nyugdíjasok ügyét annak minden vonatkozásában napirenden tartjuk. Már a pénzügyminiszter is informálva van a helyzetről s csak a jóakarát és pénz kell, hogy a régi sérelmek orvosoltassanak.

Cs. Dezső. A közölt hírt kár volna az orgazdák ismerete nélkül leköszölni. Egyébként is, mint ön írja, a nyomozás folyik, tehát meg kell várni az eredményt. B. S. Az ilyen tartozást vagy a konverziós törvény értelmében vagy per útján más alapon kell elintézni. Mindenestre ügyvédi tanácsra lesz szüksége.

Szegesvár. A cikket egész terjedelmében nem közölhetjük, de javaslatát, hogy a kormány rendelje el a kisebb betétesek betéteinek egészben vagy részben való visszafizetését s az állásnélküliek betétjét mindenesetre vagy, hogy az állam az ilyen betétesek betétjének kifizetésére állami bonokat adjon ki és azok elfogadását tegye kötelezővé, készséggel hozzuk nyilvánosságra.

CFR. nyugdíjas, régi előfizető. Panaszra nagyon indokolt. Tényleg jó volna, ha a miniszter felülvizsgálná a némely adóhivatalnál történő eljárást a nyugdíjak kifizetése dolgában. A Kézdivásárhely körletébe tartozó sokat szenvedő és nélkülöző nyugdíjasoknak vajmi kevés vigasz, hogy más helyeken is hasonló kegyetlen és megalázó bánásmód érezhető.

W. Reghin. A selyemhernyó tenyésztéséről Fent Istvánnak van kitűnő kézikönyve. Az eoer és gomba kerti termeléséről épp úgy, mint selyemhernyó tenyésztéséről a Brassói Lapok könyvtárában több szakkönyvet talál.

KINAI SZÍNHÁZ

A kitűnő színésztől megkérdezte egy ismerőse:

- Kedves művész ur, hol játszik most?
- Egy kínai színházban.
- Kínai színházban?
- Igen, Hon kong, hon nem kong.

MAJDNEM UGYANAZ

A tőzsdebukás előtt még gazdag Kardos találkozik Kádárral.
— Na, hogy megy neked? — kérdi tőle rosszul titkolt kárörömmel Kádár.
— Köszönöm, — feleli derűsen Kardos, — majdnem olyan jól, mint ezelőtt.
— Ne beszélj! Hogy-hog? —
— Azelőtt a saját autómra mentem egy idegen nővel, most pedig egy idegen autón megyek a saját nőmmel.

NEM AZ ÖVÉ

A hajó irtózatoss viharba került, minden recseg, ropog, mindenki meg van rémülve, sir, jajgat és imádkozik, csak Szabó nem törődik vele, mosolyogva, füttörőszve jár a fedélzeten és részvéttlenül nézi az emberek szörnyű kétségbeesését. Egyszerre csak rászól valaki:
— Mondja, hogy lehet maga ilyen nyugodt, mikor minden percben elsüllyedhet a hajó?
— Mit törődöm vele — feleli nyugodtan Szabó. — Hát az enyém ez a hajó!

EREDETI

Mosóördög D. R. P.

csak 580' — lej

Wilhelm Oberth A. G.-nél

BRASSÓ, KORONA-szállóval szemben

BERETVÁS PASZTILLA a legmakacsabb fejfájást is elmulasztja

Ifjuság

TÖKMAGOLAJ

A nap erőtlen, gyenge sugara még nem tudta megtörni a tél erejét, de öreg Biró Ferenc és a felesége esténként, amikor a konyhában pihenve meghányták-vetették a nap eseményeit, már megbeszélték a kert beosztását.

— Az almafa alá krumplit vetünk, — mondta az asszony, — egyedül az terem meg ott az árnyékban. A krumpli nem kényes.

— Jó. És ahol a kalarábé volt, most oda tesszük a zöldséget.

— Meg hagymát.

— A káposztásföldre meg tököt.

Az asszony nagyot nézett.

— Tököt?

— Azt hát.

— Az egész földre?

— Persze. Legyen elég.

A különben elég csendes öregasszony-nak felcsattant a hangja.

— Megbolondultál?! Mi az ördögnek kell annyi tök?

— Hát, hogy legyen.

— Minek?

— Tökmagolajnak.

— Tökmagolajat akarsz?

— Igen, Nagyfalván van olajmalom, ott kipréseltetem a tökmagot és eladom.

Sokkal többet lehet rajta keresni, mint a káposztán.

A pénzsóvár öregasszony egy pillanatilag gondolkodott, aztán azt mondta:

— Hát jól van. Tököt fogunk ültetni.

Igy történt, hogy nyáron akárkivel beszélt Biró Ferenc, vagy a felesége, mindenki megkérdezte:

— Ugyan mi a csodát csinálnak azzal a rengeteg sok tökkel?

A két öreg titokzatosan mosolygott, de nem árulták el a tervüket. Végre egy délután az asszony így szólt:

— Azt hiszem, már ideje lenne átmenni Nagyfalvára, megérdeklődni a malomban, hogy mennyibe fog kerülni az olajpréselés.

— Holnap átmegyek.

Nagyfalva körülbelül kilenc kilométerre volt és Biró Ferenc ugyancsak szaporán rakta a lábait, hogy minél hamarabb otthon legyen. De hiába igyekezett, mégis csak este lett, mire hazaért. Fáradtan ült le, megtörölve izzadt homlokát és a felesége türelmetlen pillantásaira végre elkezdte:

— Nem tudtunk megegyezni. Nagyon sokat kért.

— Ó, te számár, hát azért van esze, hogy sokat kérjen, de neked is azért kéne legyen eszed, hogy ne add meg. Tudtam, hogy nem fogunk keresni semmit ezen a tökön! Értesz is te valamihez!!

Ha én nem lennék olyan takarékos, semmink se volna. Holnap újra átmész Nagyfalvára és lealkudod a préselés árát.

És másnap újra kilenc kilométert járt Biró Ferenc Nagyfalváig és ugyanannyit vissza. De legalább eredménnyel, mert sikerült lealkudnia az árból. Fáradtan, de diadalmas arccal állított haza.

Végre együtt volt megszártva a rengeteg tökmag. Biró és a felesége nagy társztyába pakolták és megindultak Nagyfalvára. Dehogy is hagyta volna az asszony, hogy a férje egyedül menjen. Biztosan becsapnák!

Vencel, az olajmalom tulajdonosa, megmérte a tökmagot és így szólt:

— Nyolc liter lesz belőle. Egy hét múlva meglesz. Hamarabb nem tudom megcsinálni. És ne felejtsek el, hogy egy nagy üveget is kell hozni az olajnak, mert nekem nincs.

A két öreg hazament és Biróné bejárta az egész falut, míg végre sikerült hapnia egy tiz literes üveget.

— De tudja Biróné lelkem, úgy vigyázzon rája, mint a két szemére, mert csak ez az egyetlen nagy üvegem van — mondta Feketéné.

— Már hogyne vigyáznék a más jószágára.

A kitűzött napon aztán felvette az asszony az ünneplőjét, vigyázva megfogta az üveget és a két öreg ember megint elgyalogolt Nagyfalvára.

Kifizették a pénzt, a majdnem teli üveget óvatosan fogta karjaiba az ember és elindultak hazafelé. Már vagy egy fél órát gyalogoltak, amikor az asszony hátra nézett.

— Valami kocsi jön... igen, a korcsmáros szekere, bört hoz Nagyfalvára.

Biró Ferenc megállt.

— Megállítom és felszállunk. Hamarabb leszünk otthon és az üveget sem kell vinni.

Nemsokára már ott ültek a szekéren.

Az asszony lábait elé tette az üveget és a szeme öröklé rajta volt.

Nagyot zökkent a szekér. Biróné lába előreleundult, egyenesen belé a féltve őrzött üvegbe. Halk recsenés és tökmagolajjal lett tele a szekér alja.

— Hó, álljon meg! — kiáltott az öreg a kocsisra. — Hogy lehet valaki ilyen

ügyetlen! Vén asszony létere még egy üvegre se tudjon vigyázni. Csak asszony lehet ilyen buta!...

— Én?! Hát tehetek én róla?! Nem te akartál felülni a szekérre? Persze, lusta voltál vinni az üveget. Egész életemben ilyen voltál. Csak uraskodni akartál, én meg dolgozhattam a megszokadásig, nem törődtem velem. Átkozott szekere!...

És Biróné leszállt a szekérről, az ura meg veszekedve utána.

A kocsis rájuk nézett.

— Hát ha már így történt, legalább ne menjenek haza gyalog!

— Én többé fel nem ülök a szekérre — mondta az asszony.

— De én se, — tódította meg az ember.

A kocsis megpattintotta ostorát és a lovak elindultak. Hátranézett az eltört üveg darabjaira, majd az utra tévedt a szeme. Messze az uton még látta Birót és a feleségét.

Veszekedve gyalogoltak a melegben, a poros országúton.

Markovits Edit

Vadászat — egykor és most

Hogyan ejtik el zsákmányukat a preariki lakói? — Az afrikai tömegvadászatoktól a modern idők fegyvertényéig

A technikai században már korántsem olyan veszedelmes mulatság a vadászat, mint volt valamikor. A kitűnő angol és amerikai rendszerű löfegyverek, vadászfegyverek, melyeket távcsóval szerel fel a legújabb kor követelményeivel számolni tudó ipar, lehetővé teszik, hogy nagy távolságból biztos szemmel vegyék célba a zsákmányt, amely ilyen módon a vadász életének veszélyeztetése nélkül kerül területekre. Az őskorban, amikor az ember jóformán fegyvertelenül állott szemben az erdők és sivatagok fenevadjaival, halálos veszedelemmel fenyegetett minden vadászkaland. Az efafta veszedelmeknek ezidőszert csak azok a bátor férfiak teszik ki magukat, akik ma sem riadnak vissza attól, hogy a trópusokban keressék fel az állatvilág még megmaradt kolosszusait, amelyeknek elejtése ugyan csekély fáradsággal jár, de amelyek felkutatása és megközelítése számtalanszor sodorhatja életveszélybe az elszánt Afrika-vadászt.

Afrikában még alig egy-két emberöltővel ezelőtt az úgynevezett szigonycsapdával ejtették el a nagy vadakat. Hatalmas vasszigonyt erősítettek súlyos fadarab végére, amelyre még köveket is kötöttek. Az ilyen módon elkészített szigonyt a viziló, vagy elefánt szokott utján, valamilyen erre alkalmas fára akasztották fel hosszú kötél segítségével oly módon, hogy a kötélnak a földön keresztbe húzott részének érintésével a szigony olyan roppant erővel hull alá, hogy az alájakerülő embert egész hosszában átütne. Régebben nem egyszer megtörtént, hogy elővigyázatlan bennszülöttek áldozatul estek a szigonycsapdának, amely egyébként a vad nyakszirtjébe hatolva azonnal megöli még a leghatalmasabb vizilókat, vagy orrszarvut is.

A Belga Kongó északi vidékein élő azanda bennszülöttek még ma is hajító-lándzsával vadásznak az elefántot. A vadászatra induló bennszülöttek elefántcsapások mellett lévő faóriásokra kapaszkodnak fel és a gyanútlan orrmányosokra innen vetik agyanehezéssel súlyosított élesre fent dardájukat. A megsebesített és megriadt elefánt most kinyálasztja kezét. Száguldás közben a súlyosvégű lándzsa ingaszerűen mozog és ezáltal egyre tovább szakítja a sebet, annyira, hogy gyakran belső elvérzés következtében hull el az óriási állat. Afrika más vidékein egyébként előszeretettel használják az elefántfogó vermeteket is, amelyekre kihegyezett cölöpöket vernek, melyek a verembe zuhanó elefántot felnyársalják. A bölcs orrmányos azonban bámulatos szimulációval csakhamar kitapasztalja a veszedelmes vermetek fekvését s óvatosan kikerüli azokat.

Vadnakak tömeges fogására szolgáló vermek egyébként ismét főleg Afrikában használatosak. Az angol uralkodóház egyik tagjának délafrikai látogatása alkalmával rendeztek ilyen nagyszabású tömegvadászatot, amelynek alkalmával nem kevesebb, mint 30.000 hajtó üzte és kergette a tömördek vadállatot a rendkívül széles területen sakktáblaszerűen elrendezett vermek felé, amelyekhez élő sövénykerítéssel határolt ut vezetett. Az esetleg oldalt kitérni szándékozó vadakat a sövények mögött elrejtőzött hajtók fülsiketítő ordítózással zavarták vissza és kényszerítették vad rohanásra a vermek irányában, amelyek fenekén hegyes cölöpök nyársalták fel azokat. Mérhetetlen mennyiségű különböző vad esett áldozatul ennek a tömegmészárlásnak beillő pusztításnak. Több mint negyven ezer példány különböző fajta antilop, gazella, zebra, gnu, kafferbivaly, tarpán, kreari kecske, hiéna, sakál, párdac és más kisebb ragadozó került területekre az alig néhány napig tartó vadászat során. Az angol gyarmatbirodalom vadállományában az ilyen vandál pusztítás természetesen súlyos károkat okoz és ezért az ilyesmire most már aligha kerülhet sor, mert drákói intézkedések védik a roppant értéki vadállományt a teljes pusztulástól.

A gauchok a lasszónak nevezett kötéltűrokkal vagy bőlával ejtik el az utjukba tévedő fenevadakat. A lasszót rendszeren a jaguár vagy puma végtagjaira dobják s az így meghurkolt állatot addig vonszolják a gyors iramban vágató ló után, amíg ki nem mulik.

A lamaszerű guanako, vagy a struccmadárszerű nandu vadászatára a bőlát használják a preariki lakói. A mintegy két méter hosszú, csavart szíjból álló bőlá végén befűtött fémgolyók vannak, amelyekkel a vadat agyondobják. Magától értetődik, hogy a bőlát csak rendkívül nagy gyakorlat után lehet használni s aki nem tud bálni a veszedelmes szerkezettel, az saját maga és lovának testi épségét jobban veszélyezteti, mint a vadét. A bőlavadász teljes vágatásban vesz lendületet és három ökölnagyságu fémgolyóban végződő szíját az állat nyakára dobja. A patagoniai pásztorok körvadászatai alkalmával a hármás bőlával temérdek mennyiségű gunako kerül területekre.

Az emberi erő és ügyesség mintaképei a patagóniai vadászok, akik szinte egybeforva paripájukkal, a leghatalmasabb iramban biztos kézzel ejtik el zsákmányukat. A vadászatnak legprimitívebb s legszánalmasabb módja viszont a földteke tulsó végén. Kinában divatos, ahol a Mennyei Birodalom gyámoltalan fiai sokhelyütt még most is enyves vesz-

szökkel kísérlik megtizedelni a madárvilágot. Nyilvánvaló, hogy a vadászatnak ez a naiv módja csak tömeges madárvo-nulás alkalmával biztat csekély eredménnyel, amikor a jámbor kínai nimródok hosszú, madárenyves pálcákkal csapkodnak a fölöttük elhúzó madársereg után. Nagyritkán történik meg, hogy egy-egy alacsonyabbröptű madár valóban ott is ragad az enyves boton.

A vadászatnak ez a módja természetesen nem egyéb mulatságos anakroniz-musnál, melyre a legpontosabb műszer-nek beillő vadászfegyver korában a sár-kánybirodalom határain kívül aligha volna alkalom.

Elmulás az elmulásba

Töporodott vén anyóka

A haldokló kertét járja...

— Elmulás az elmulásba...

Fáradt lépke, aranyszárnyu,

Leszáll egy hervadt virágra...

— Elmulás az elmulásra.

És mindketten békült szívvél

Várják jöttét a halálnak...

Elmulás az elmulásnak.

Lugos

SZONDY GYÖRGY

Rejtő

BETÜREJTVÉNYEK

Szénbalázs Annus, Brassó.

Bunda & i bál

Imreh Gábor, Nagyborosnyó.

szoros s meny

OSZLOPREJTVÉNY

Brach Ilonka, Nagykároly

			kerti szerszám
			női név
			házi, de mezei állat is
			csontban van
			kihágásért, rossz tanulá-sért kapják
			aki tartozik az...
			férfi név
			női név

A vastagon jelzett kockában egyik legna-gyobb, modern költőnk nevét kapjuk.

Az „Ifjuság” szerkesztője üzeni:

H. B. Csikszereda. Hangulatos utánér-zések, olyanok, mint amilyen versikék ezerszámra születnek meg ifju és tapasztalatlan költőcsemeték asztaliókjában. Ez a kisebbik baj. De. Szálljatok ti ifju évek, — hulljatok ti levelek — temes-sétek a bánatot — s feledjétek engemet —; ez már olyan közhely, amit egy am-biciózus és babérokra vágyó fiatal köl-tőcsemetének, még ha az első verse is, — nem szabad leírnia. Különben is, csak akkor vesz az ember tollat a kezébe, ha van valami mondanivalója. Egyénien, úgy, ahogy nem modták eddig vagy ahogy nem látták eddig. Hulló levél, daru, if-juság — halál — nem, kedves új gárdis-tánk, ez nem érdemel még nyomdafesté-ket. Leveleidet, esetleg jobb versek kísé-retében, vagy amelyeket egyelőre csak magunknak tartok meg, — szívesen ve-szem. Üdvözlét! — M. E. Vulcan. Ma hosszú, igazán hosszú levelet küldtem ne-ked. — F. M. és O. T. Temesvár. Kép-rejtvényeket technikai okok miatt nem közölhetünk. A második rejtvenyced sem jó, mert Brassó, azt két s-sel írják, ti pedig csak szimplán írtátok. — L. L. és M. M. Kolozsvár. Örülök, hogy örültök az ismét megjelenő Ifjuságnak, Rejtvé-nyeket, vagy írást mikor küldtök be me-gint? Üdvözöllek mindkettőtöket!

ARNAU: Halálra ítélem!

Az Athenaeum legújabb

68 lejes regényéből

a magyar közönség

10 nap alatt

20.000 példányt vásárolt!

Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában, Brassó, Kapu utca 54-56

KREUGER gyufakirály szerelmei

Írta: Ingeborg Eberth. Kreuger
legszebb barátja. E könyv
megjelenése nagy szenzációt kel-
tett az egész világon. Ára 60 lej.
Utánvétellel 80 lej. — Kapható a
Brassói Lapok Könyvosztályá-
ban.

Budapesti Könyvnap legnagyobb szenzációja

ZILAHY LAJOS:

Két fogoly

új kiadásban megjelent regénye. A 404
oldalas regény ára egész
vászonkötésben

csak 90.— Lei

Kapható:

A Brassói Lapok Könyvosztályában.

Földi Mikály: Kádár Anna Lelke

Propaganda kiadása csak 75 lej.

Kapható a

Brassói Lapok Könyvosztályában.

Műszaki könyvekben,

nyelvtanokban, szótárakban állandó nagy-
raktár a Brassói Lapok Könyvosz-
tályában. Kérje díjtalan árjegyzékeinket.

Az érlelmeszesedés korai „halál” jelent!

Egy orvos beszél hozzád!

Most jelent meg!!

Az érlelmeszesedés

természetes megelőzése,

gyógyítása

és kezelése.

Írta:

Dr. Bucsanji Gyula e. ü. tanácsos, főorvos.

A mű kiváló szerzője részletesen foglal-
kozik az érlelmeszesedés lényegével, az ér-
lelmeszesedés okaival, az érlelmeszesedés tü-
neteivel, természetes gyógykezelésével, mit
szabad és mit nem szabad enni és inni. stb.
Ez a nagyszerű kis könyv, értékes tanácsai-
val részletes utasításokat ad korunk e ve-
szélyes betegségének megelőzésére, elkerü-
lésére és a már megváltó betegség gyó-
gyítására.

Ára 51.— lej, utánvétellel 70.— lej.

Kapható: a

Brassói Lapok Könyvosztályában.

VESZÜNK

száraz keményfa, lehetőleg
bűkk fűrészpont vagontételben.
Industria de Blăni S. A. Mediaş

Kolozsvárt

Modern Penzióban

lakják, mert olcsóbb és kényelmesebb,
átutazásnál is, valamennyi szállodánál.
Telefon 15 Hideg-melegvíz, lift.

MODERN PENSIO

CLUJ, új Iparkamara palota, Operával szemben

VASCSŐUDVAR Műszaki Vállalat

Fűrdőszoba, központi fűtés, szellőző-
berendezések. Vízvezetési és csator-
názási munkálatok, szakmérnöki ter-
vezés és vezetés mellett.

KERTÉSZ HENRIK Brassó Telefon 552

Primaria Municipiului Brasov

Nr. 18615—1932.

Serv. Economic

HIRDETMEŊY

A helybeli gazdasági kamarától a követ-
kezőket kaptuk közlésükkel:

„A mezőgazdák buzavetőmaggal va-
ló ellátása céljából a miniszterium a
helybeli mezőgazdasági kamarának egy
bizonyos vetőmagkészletet bocsát rend-
kezésére, amely a környékből szerzendő
be.

Akiknek buzavetőmagjuk van, az eladó
mennviségre vonatkozó ajánlataikat a
vármegyei mezőgazdasági hivatalnál,
Ferdinand-király körút 14 szám alatt mi-
előbb nyújtják be. Az ajánlathoz 2 kgr.
mintaképpen csatolandó.

Az ajánlatnak tartalmaznia kell: az
eladó nevét és keresztnévét, a lakhelyét,
az eladó mennyiséget, árát, a buza fajtát
és eredetét.

Ezen adatok gyűjtése után egy bizott-
ság jönnek talált buzamennyiség vásár-
lását fogja eszközölni.

Brassó 1932 augusztus 25.

Comisia Interimară,

Presedinte: Dr. C. Voicu m. p.

Secretar General: Dr. Popovici m. p.

No. 18014—952.

Serv. Veterinar

HIRDETMEŊY

Brassó város interimár bizottsága 1932
augusztus 14-én tartott ülésében, azon
óhajától vezéreltetve, hogy a közönséget
élelmi szereinek beszerzésében támoga-
ssa, a hus, kenyér és egyéb fogyasztási
cikkek maximális árainak törlesztését hatá-
rozta el és ezen árakra vonatkozólag sza-
bad versenyt rendez.

Ennél fogva közhírré teszi, hogy a mé-
szárszékben és más eladási helyeken
kifüggesztett árjegyzékek érvénytelenek.

A közönség tetszésére van bízva, hogy
ott vásároljon, ahol a legkedvezőbb árak
vannak.

Brassó, 1932 augusztus 14.

Comisia Interimară,

Presedinte: Dr. C. Voicu m. p.

Secretar General: Dr. Popovici m. p.

A szívünk

Kiszámították, hogy a szív egy 24 órá-
ban végzett munkája képes volna egy
tonna (1000) kg. súlyt 44 méter magas-
ra, vagy 44 tonnát egy méter magasra
emelni.

Ami azt jelenti, hogy egy 50 éves em-
bernek a szíve kb. nyolcszáz millió kg.
súlyt kitevő masszát kellett 1 méter ma-
gasra emelnie.

Az összes izmaink közül ezen üreges
szívizmok működnek a legtöbbit. Na-
gyon természetes, hogy egy bizonyos idő
elteltével ezen izmok kimerülnek. Inkább
csodálni való, hogy olyan sokáig tudnak
jó karban megmaradni.

Tény, hogy vannak egyének, akiknek
szívük meggyengül, vagy rosszul műkö-
dik és megsemm érzik magukat beteg-
eknek, jóllehet szívdobogásról, rendetlen
pulzusról, arcukat ellepő vértőlulásról
majd sápadtságról fellepezésről, szédülésről,
a legkisebb fáradságnál jelentkező lég-
szomjóról panaszkodnak. És még szeren-
cse, ha ezen légszomj nem párosul egy
rettenetes félelemérzettel és tőrdöfés-
szerű, a szegycsontot, a balmellkas felett
vállat és kart átjáró vllámszerű fájdal-
makkal. Ezek mind a szív baj veszélyes
előjelei.

Eltekintve a korcsképződéseket, a szer-
vi hibákat, a degenerációkat — aorta
anénrismus (tágulás), hipertrophia, szív-
billentyű elégtelenség, zsiros beszűrődés
stb., mind olyan veszélyes előjelei egy
intoxikációnak (mérgezés) tudhatók be,
Néha a szeszszel, vagy a dohányzással va-
ló visszaélés, néha a baktériumos mérgek,

de legtöbb esetben egy megzavart, vagy
renyhe emésztés miatt fellépő tápmaradé-
kok és főleg a húgysav idezik elő.

Csak a legnagyobb erőfeszítéssel ké-
pes a szív a sürű, oldhatatlan sókkal
megterhelt vért, a vérpályába nyomni.

Ezen terhes munka már azért is ne-
hezére válik a szívnek, mivel a mérgek-
kel megterhelt szívmozgások nagy fok-
ban elvesztik összehúzódkó képességüket
és a merev, megdurvult, megkövesedett
véresek nem képesek követni a szív im-
pulzusait.

A vérkeringés mindinkább lassabbá és
nehezebbé válik, a különböző szövetek-
hez csupán tisztátalan, szegényes és izgató
elemekkel telített vér érkezik.

Ilyenformán a szív lassankint nehe-
zebben és nehezebben teljesíti feladatát,
fokozatosan elgyengül és beáll a halál,
kivéve, ha a természet (vagy a tudomány)
nem lép közbe, hogy visszaszerezze az
egyensúlyt.

A szívbántalmakat bizonyos fokig
ugyanazon ok idezi elő, ami a rheumát,
a csúzt, a vesehomokot stb., vagyis a húg-
ysav túltengés. Abszolút törvényeket nem
lehet ugyan felállítani, mert az egyes
szívbántalmak egészen más természetűek,
de legnagyobb részüket mégis ezzel lehet
megmagyarázni.

A szívbántalmakat tehát a rheumatikus
diathesis alapján kell kezelni, hogy meg-
előzzük, vagy meggyógyítsuk a már fenn-
álló szívbajokat. Így magyarázható az a
kitűnő eredmény, amit ilyen esetekben az
„Urodonal” segítségével elérünk.

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznapi: egy szó 6, vastag betűkből 12 lej. Vasárnap: 7.50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdé-
tés 10 szó. Négyeszeri hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény.

Vétel-eladás

Kerestetik jó, üzembékes ál-
lapotban 1 Generator, cca 200
kw., 200—220 Volt, 50 Per.,
cca. 750 fordulat váltóáram, 1
álló Dieselmotor 2—300 HP.
Ajánlatok árral és gyártási év
megjelölésével Klinger Henrik
szóvivőgyárhoz, Sft. Gheorghe
intézendők. 19018

Használt portabl írógép meg-
vételre kerestetik. Cim: B. L.
szerkesztőségében, Dénes Kató.
18992

Egészséges 6 hetes farkas-
kutyakölykök eladók. Hosszu-
utca 155. 19015

Allandó

PERZSASZÖNYEG VÁSÁR

SCHULHOF EMILNÉ,

ORIENT

SZÖNYEGHÁZBAN

Brassó, Weisz Mihály-u. 2.

ÉPÍTŐANYAG: fehér mész,
tégla, cement és cserép ál-
lándóan raktáron, Hosszu-utca
121. 19075

Keresek jókarban levő haszná-
lt harisnya és rand körkö-
tőgepeket, teljes felszereléssel,
pontos leírás és árajánlattal.
Löwinger, Oradea, Industria
Bank, Saspalota. 19066

SPIERTECET gyártása meg-
kezdődött, beszállításra el-
sősorú, minden tekintetben
megbízható fermentációképes.
Kohn Adolf ecetgyára, Simleul
Silvaniei. 19065

Egy hegedű, Antonius, Stra-
divarius, Cremonesi, Fabricat
anno 17. A.+S. gömbölyű bé-
lyegzővel eladó. Cim: Árpád
Harinetz mechanic, Constanta,
Port S. P. M. 19063

ZONGORA eladó. Bécsi
Wolff cég, legjobb állapotban.
25.000 lej. Közlebbit Brassó,
Közép-utca 25. 19061

Allást nyer

Intelligens, csinos, kifogástal-
lan életű leány, vagy özvegy,
magányos urnál kényelmes, ál-
lándó, önálló házzetetőnő ál-
lást kaphat. Cim: Schumacher
Gyula, Vulcan. Jud. Hunidoa-
ra. 19043

Egyszerű német kisasszony
bizonyítványokkal 6 éves le-
ánykához kerestetik. Dr. von
Werner, Satu-Mare, Vladimi-
rescu 18. 19067

Kaucióképes üzletvezető eset-
leg társ kerestetik BORÚZ-
LETBE, azonnali belépésre.
Cim 19060. szám alatt a bras-
sói kiadóban.

Mindenek, ki jól főzni tud,
kevest románul is beszél és
Bukarestbe menne, kerestetik.
Bemutakozhat Szegő, Brassó,
Hosszu-utca 9. 19056

Lakás

Egy vagy kettő világos nagy
butorozott szoba, fűrdőszoba
használatlalt, nagyon szép fe-
kvető helyen OLCSON KIADÓ,
egy, vagy két személynek. Cim
18934. szám alatt a kiadóban.

1 szoba, konyhás lakás azon-
nal kiadó. Cim 18967. szám
alatt a brassói kiadóban.

Üzlethelyiség kiadó szeptem-
ber elsejétől. Str. Voevodul Mi-
hai 26. (volt Kolostor-utca 34.)
Lrdeklődni: Sager Bankháznál,
Prassó, Str. Voevodul Mihai
3. 19040

Butorozott szobát, fűrdőszo-
ba használatlalt, szeptember
tizenötödikére kersek. Cimeket
„H. S.” jeligére a Brassói La-
pok kiadóhivatalába kérek. 19068

Keresek egy szoba, konyhás,
fűrdőszobás, előszobás lakást,
vagy ugyanezt konyha nélkül.
Ajánlatokat „Gyermektelen
házaspár” jeligére a brassói
kiadóba kérünk. 19058

Felelősszerkesztő: Kocsis Béla. — Szerkesztőség és kiadóhivatal Braşov (Brassó),
Károlykirály-utca 56—58. szám. — Telefon: 82.

Fiókkiadóhivatalok: Déva, Str. Ion Creanga 2. Telefon 17. (Balogh Geza, igazgató). — Maros-
vásárhely, Pista Regele Ferdinand (Főter) 53. Benjámin Árpád és Bernáth Ernő. — Temes-
vár, Arad és Krassószörényvármegyék: Némegy Gábor (Temesvár, I. (Str. Lonovici 5)
Telefon: 1711.

Főmegbízott a Regát részére: Dán Mózes, Bukarest, Str. Mihai Cogălniceanu 30.
MEGBÍZOTTAK, Arad: Kozma Hugó (Bulev. Regele Ferdinand, Boros Béni-ter 62). — Bu-
rest: Dán Dániel és Gerő Sándor — Dés: Vadász Bogdán (Str. Caragiale No. 5. — Kolozsvár:
Denes József (Strada N. Curches 3, volt Vár-utca). — Lugos: Tóth Gyula. — Nagyszeben: Szigel-
váry László (Strada Turnului 13). — Nagyváradi: Szabó László (Strada Constantei 2). —
Udvarhelymegye és Székelyudvarhely: Varró Elek (Orbán Balázs-utca 31. — Szilágy-
somlyó: Helyperin Ernő. — Torda: Dénes József Str. Regele Ferdinand 25.
Központi szervezők pénzügyi feladatokat: Bartha Géza, Dán Mózes.

HIRDETÉSEK felvezetnek a kiadóhivatalok, a megbízottak, valamint minden bel- és külföldi hír-
detőiroda. Részletes tarifákkal készséggel szolgálunk

Egészséges és beteg nők részére egyaránt fontos!

MOST JELENT MEG!

NÉLKÜLÖZHETETLEN!

A női betegségekről

megelőzés — védekezés

EZ A NÉLKÜLÖZHETETLEN MUNKA, KITÉR AZ ÖSSZES ELŐFORDULHATÓ
NŐI BETEGSÉGEKRE!!

Kivonat a tartalomjegyzékből: Ált. ismeretek. — A nemi szervek fertőző betegségei. —
Hólyaghurut és vizeletzavarok. — A női folyásról. — A mensztráció zavarai. — Méh és
petefészek gyulladások. — Hüvely és méhbetegségekről. — A méh hátrahajlásairól. — Ne-
mibetegségei. — A méhrák. — Méhdaganatok. — Az onania. — Has- és hátfájások. — A
vizeletről. — Végbélsomók. — Székrekedés. — Visszértágulások. — A gyermekáldás. —
A meddőségről. — Nemi megtartóztatás. — Az elhízásról. — A házasság előtti orvosi vizs-
gálat stb.

Írta: FÖLDES LAJOS Dr., nőorvos,

a Teleia és az Orsz. Gyermekvédő Liga Szülő és Anyatthonának v. főorvosa.

Ára 102 lej

Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában, Brassó.